

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΕΝΙΑΙΑ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ**

ΓΝΩΜΗ

Γ 5 ΕΑΔΗΣΥ/2024

(άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 4 του ν. 4912/2022)

Η ΕΠΙΤΡΟΠΗ

της παρ. 5 του άρθρου 353 του ν. 4412/2016, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 του ν. 4912/2022

Στην Αθήνα σήμερα, 25 Απριλίου 2024, ημέρα Πέμπτη και ώρα 10:30 π.μ., στα επί της οδού Κεφαλληνίας 45 Κομνά Τράκα γραφεία της, συνήλθε η ως άνω ΕΠΙΤΡΟΠΗ της ΕΝΙΑΙΑΣ ΑΡΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ (εφεξής «Αρχή» ή «ΕΑΔΗΣΥ») σε συνεδρίαση, μετά από σχετική πρόσκληση της Προέδρου, η οποία γνωστοποιήθηκε νομίμως σε όλα τα Μέλη.

Τα προσκληθέντα Μέλη της Επιτροπής παρέστησαν κατά τη συνεδρίαση, ως εξής:

Σύμβουλοι: Ευαγγελία Κουτούπα, ως Προεδρεύουσα

Δημήτριος Χανής (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Μέλη: Χρυσάνθη Ζαράρη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Αδάμ Καραγλάνης

Βασιλική Σκαρτσούνη (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Δημήτριος Σταθακόπουλος (μέσω τηλεδιάσκεψης)

Η Πρόεδρος της Αρχής, κ. Ανδρονίκη Θεοδοκάτου, απουσίασε δικαιολογημένα.

Γραμματέας: Αθανάσιος Λαμπράκης, ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού

Εισηγήτρια: Ευσταθία Μαραγκού, Νομικός, Ειδικό Επιστημονικό Προσωπικό ΕΑΔΗΣΥ

Κατά τη διάρκεια της συνεδρίασης παρέστησαν η εισηγήτρια, καθώς και η Προϊσταμένη του Τμήματος Γνωμοδοτήσεων της Διεύθυνσης Μελετών και Γνωμοδοτήσεων, Χ. Καξιρή, οι οποίες αποχώρησαν πριν την έναρξη της διαδικασίας ψηφοφορίας και λήψης της απόφασης από τα Μέλη της Επιτροπής.

Θέμα: Διατύπωση σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, επί σχεδίου απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα «*Ρύθμιση θεμάτων των προγραμμάτων δράσεων τεχνικής βοήθειας και διαδικασίες κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας και εξειδίκευση θεμάτων επιλογής αναδόχων για την υλοποίηση δράσεων Τεχνικής Βοήθειας*», για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027.

A. Προόμιο

I. Εισαγωγικές παρατηρήσεις

Με το από 09.04.2024 μήνυμα ηλεκτρονικής αλληλογραφίας της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ), το οποίο έλαβε αριθ. πρωτ. εισερχ. 3865/09.04.2024, διαβιβάστηκε στην Αρχή σχέδιο Υπουργικής Απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με θέμα «*Ρύθμιση θεμάτων των προγραμμάτων δράσεων τεχνικής βοήθειας και διαδικασίες κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας και εξειδίκευση θεμάτων επιλογής αναδόχων για την υλοποίηση δράσεων Τεχνικής Βοήθειας*», για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, και διατυπώθηκε αίτημα περί παροχής σύμφωνης γνώμης της Αρχής, σύμφωνα με το άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016. Το κείμενο του ως άνω σχεδίου παρατίθεται -ως διαβιβάστηκε στην Αρχή- στο συνημμένο **Παράρτημα Ι**.

Το σχέδιο της Υ.Α. ερείδεται, ως προς το Μέρος Β' αυτής το οποίο αφορά στη διαδικασία κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας, στην παρεχόμενη με τις διατάξεις του άρθρου 119 παρ. 4 και του άρθρου 329 παρ. 4 «*Συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας - Εξουσιοδοτική διάταξη*» του ν. 4412/2016 εξουσιοδότηση¹. Με τις ως άνω διατάξεις εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή ο κατά περίπτωση αρμόδιος Υπουργός² να ρυθμίσει τη διαδικασία κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας για την εφαρμογή των ως άνω άρθρων 119 και 329 και να εξειδικεύσει τους όρους εγγραφής των οικονομικών φορέων σε αυτούς, τους όρους επιλογής του αναδόχου κατά τις παρ. 2 και 3 αυτών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Επισημαίνεται, ότι η παρεχόμενη κατά τα ανωτέρω εξουσιοδότηση περιορίζεται σε εξειδίκευση και καθορισμό των αναγκαίων τεχνικών λεπτομερειών, ενώ, κατά τα λοιπά, εφαρμοστέοι είναι σε κάθε περίπτωση οι κανόνες που τίθενται από την κείμενη ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

---

¹ Τα ως άνω άρθρα αντικαταστάθηκαν ως έχουν με τις διατάξεις των άρθρων 52 και 129 του νόμου 4782/2021.

² Βλ. παρ. 1 του άρθρου 3 του π.δ. 77 (ΦΕΚ Α' 130/27.06.2023) «*Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων - Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών - Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων*», σχετικά με τη μεταφορά αρμοδιοτήτων διαχείρισης του ΕΣΠΑ από το Υπουργείο Ανάπτυξης μεταφέρονται στο Υπουργείο Οικονομικών.

II. Αρμοδιότητα ΕΑΔΗΣΥ

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016. «[...] γγ) Οι λοιπές κανονιστικές πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση νόμου, εξαιρουμένων των προκηρύξεων, καθώς και οι κανονισμοί άλλων δημοσίων οργάνων και αναθετουσών αρχών, συμπεριλαμβανομένων των κανονισμών εσωτερικής λειτουργίας των κατά περίπτωση αρμόδιων ελεγκτικών διοικητικών οργάνων στον τομέα των δημοσίων συμβάσεων, κατά το μέρος που οι εν λόγω πράξεις και κανονισμοί ρυθμίζουν θέματα δημοσίων συμβάσεων, εκδίδονται μετά από σύμφωνη γνώμη της Αρχής. Η γνωμοδοτική αρμοδιότητα της παρούσας υποπερίπτωσης ασκείται μέσα σε προθεσμία τριάντα (30) ημερών από την περιέλευση των ανωτέρω σχεδίων διατάξεων στην Αρχή, με μέριμνα του οικείου οργάνου. Μετά την άπρακτη παρέλευση της ως άνω προθεσμίας οι σχετικές πράξεις μπορούν να εκδοθούν και χωρίς τη γνώμη της Αρχής.».

Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι το σχέδιο της υποβληθείσας Υ.Α. περιλαμβάνει ρυθμίσεις που αφορούν σε ζητήματα ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων (βλ. Μέρος Β'), συντρέχει αρμοδιότητα της Αρχής περί παροχής σύμφωνης γνώμης. Η Αρχή δεν υπεισέρχεται στους κανόνες που περιλαμβάνονται στο μέρος Α' του σχεδίου της Υ.Α., το οποίο αφορά στον καθορισμό της διαδικασίας κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων δράσεων Τεχνικής Βοήθειας, δεδομένου ότι το μέρος Α' δεν άπτεται του δικαίου των δημοσίων συμβάσεων.

III. Συναφείς διατάξεις

1. Το σύνολο των διατάξεων του ν. 4412/2016 και ιδίως:

Άρθρο 73 «Λόγοι αποκλεισμού - Εξουσιοδοτική διάταξη (άρθρο 57 παρ. 1 έως 6 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»

1. Οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης όταν αποδεικνύουν, με την επαλήθευση που προβλέπεται στα άρθρα 79 έως 81 ή είναι γνωστό στην αναθέτουσα αρχή με άλλον τρόπο, ότι υπάρχει εις βάρος του αμετάκλητη, καταδικαστική απόφαση για ένα από τα ακόλουθα εγκλήματα:

α) συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, όπως αυτή ορίζεται στο άρθρο 2 της απόφασης πλαίσιο 2008/841/ ΔΕΥ του Συμβουλίου της 24ης Οκτωβρίου 2008, για την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος (ΕΕ L 300 της 11.11.2008 σ. 42), και τα εγκλήματα του άρθρου 187 του Ποινικού Κώδικα (εγκληματική οργάνωση),

β) ενεργητική δωροδοκία, όπως ορίζεται στο άρθρο 3 της σύμβασης περί της καταπολέμησης της δωροδοκίας στην οποία ενέχονται υπάλληλοι των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ή των κρατών μελών της Ένωσης (ΕΕ C 195 της 25.6.1997, σ. 1) και στην παρ. 1 του άρθρου 2 της απόφασης πλαίσιο 2003/568/ΔΕΥ του Συμβουλίου της 22ας Ιουλίου 2003, για την καταπολέμηση της δωροδοκίας στον ιδιωτικό τομέα (ΕΕ L 192 της 31.7.2003, σ. 54), καθώς και, όπως ορίζεται στο εθνικό δίκαιο του οικονομικού φορέα, και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών

λειτουργιών), 237Α παρ. 2 (εμπορία επιρροής μεσάζοντες), 396 παρ. 2 (δωροδοκία στον ιδιωτικό τομέα) του Ποινικού Κώδικα,

γ) απάτη εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης, κατά την έννοια των άρθρων 3 και 4 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/1371 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Ιουλίου 2017 σχετικά με την καταπολέμηση, μέσω του ποινικού δικαίου, της απάτης εις βάρος των οικονομικών συμφερόντων της Ένωσης (L 198/28.07.2017) και τα εγκλήματα των άρθρων 159Α (δωροδοκία πολιτικών προσώπων), 216 (πλαστογραφία), 236 (δωροδοκία υπαλλήλου), 237 παρ. 2-4 (δωροδοκία δικαστικών λειτουργιών), 242 (ψευδής βεβαίωση, νόθευση κ.λπ.), 374 (διακεκριμένη κλοπή), 375 (υπεξαίρεση), 386 (απάτη), 386Α (απάτη με υπολογιστή), 386Β (απάτη σχετική με τις επιχορηγήσεις), 390 (απιστία) του Ποινικού Κώδικα και των άρθρων 155 επ. του Εθνικού Τελωνειακού Κώδικα (ν. 2960/2001, Α' 265), όταν αυτά στρέφονται κατά των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή συνδέονται με την προσβολή αυτών των συμφερόντων, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 23 (διασυνοριακή απάτη σχετικά με τον ΦΠΑ) και 24 (επικουρικές διατάξεις για την ποινική προστασία των οικονομικών συμφερόντων της Ευρωπαϊκής Ένωσης) του ν. 4689/2020 (Α' 103),

δ) τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεδεμένα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, όπως ορίζονται, αντιστοίχως στα άρθρα 3-4 και 5-12 της Οδηγίας (ΕΕ) 2017/541 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 15ης Μαρτίου 2017 για την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και την αντικατάσταση της απόφασης πλαισίου 2002/475/ΔΕΥ του Συμβουλίου και για την τροποποίηση της απόφασης 2005/671/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 88/31.03.2017) ή ηθική αυτουργία ή συνέργεια ή απόπειρα διάπραξης εγκλήματος, όπως ορίζονται στο άρθρο 14 αυτής, και τα εγκλήματα των άρθρων 187Α και 187Β του Ποινικού Κώδικα, καθώς και τα εγκλήματα των άρθρων 32-35 του ν. 4689/2020 (Α' 103),

ε) νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, όπως αυτές ορίζονται στο άρθρο 1 της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ης Μαΐου 2015, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες ή για τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθμ. 648/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, και την κατάργηση της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και της οδηγίας 2006/70/ΕΚ της Επιτροπής (ΕΕ L 141/05.06.2015) και τα εγκλήματα των άρθρων 2 και 39 του ν. 4557/2018 (Α' 139),

στ) παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 της Οδηγίας 2011/36/ ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου (ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1) και τα εγκλήματα του άρθρου 323Α του Ποινικού κώδικα (εμπορία ανθρώπων).

Η υποχρέωση αποκλεισμού οικονομικού φορέα εφαρμόζεται επίσης όταν το πρόσωπο εις βάρος του οποίου εκδόθηκε αμετάκλητη καταδικαστική απόφαση είναι μέλος του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του εν λόγω οικονομικού φορέα ή έχει εξουσία

εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτό. Η υποχρέωση του προηγούμενου εδαφίου αφορά:

α) στις περιπτώσεις εταιρειών περιορισμένης ευθύνης (Ε.Π.Ε.), ιδιωτικών κεφαλαιουχικών εταιρειών (Ι.Κ.Ε.) και προσωπικών εταιρειών (Ο.Ε. και Ε.Ε.), τους διαχειριστές, ή

β) στις περιπτώσεις ανωνύμων εταιρειών (Α.Ε.), τον διευθύνοντα σύμβουλο, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, καθώς και τα πρόσωπα στα οποία με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου έχει ανατεθεί το σύνολο της διαχείρισης και εκπροσώπησης της εταιρείας, ή

γ) στις περιπτώσεις των συνεταιρισμών, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου, ή

δ) στις υπόλοιπες περιπτώσεις νομικών προσώπων, τον κατά περίπτωση νόμιμο εκπρόσωπο.

2. Αποκλείεται από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης σύμβασης οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας, εάν η αναθέτουσα αρχή:

α) γνωρίζει ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης και αυτό έχει διαπιστωθεί από δικαστική ή διοικητική απόφαση με τελεσίδικη και δεσμευτική ισχύ, σύμφωνα με διατάξεις της χώρας όπου είναι εγκατεστημένος ή την εθνική νομοθεσία ή

β) μπορεί να αποδείξει με τα κατάλληλα μέσα ότι ο οικονομικός φορέας έχει αθετήσει τις υποχρεώσεις του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης.

2Α. Αν ο οικονομικός φορέας της παρ. 2 είναι Έλληνας πολίτης ή έχει την εγκατάστασή του στην Ελλάδα, οι υποχρεώσεις του που αφορούν στις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης καλύπτουν τόσο την κύρια όσο και την επικουρική ασφάλιση.

Οι υποχρεώσεις των περ. α' και β' της παρ. 2 θεωρείται ότι δεν έχουν αθετηθεί εφόσον δεν έχουν καταστεί ληξιπρόθεσμες ή εφόσον αυτές έχουν υπαχθεί σε δεσμευτικό διακανονισμό που τηρείται. Στην περίπτωση αυτή, ο οικονομικός φορέας δεν υποχρεούται να απαντήσει καταφατικά στο σχετικό ερώτημα του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, με το οποίο ερωτάται εάν ο οικονομικός φορέας έχει ανεκπλήρωτες υποχρεώσεις όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης ή, κατά περίπτωση, εάν έχει αθετήσει τις παραπάνω υποχρεώσεις του.

Οι περ. α' και β' της παρ. 2 παύουν να εφαρμόζονται όταν ο οικονομικός φορέας εκπληρώσει τις ανωτέρω υποχρεώσεις του είτε καταβάλλοντας τους φόρους ή τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης που οφείλει, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των δεδουλευμένων τόκων ή των προστίμων είτε υπαγόμενος σε δεσμευτικό διακανονισμό για την καταβολή τους στο μέτρο που τηρεί τους όρους του δεσμευτικού διακανονισμού.

3. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί να προβλέπει στα έγγραφα της σύμβασης παρέκκλιση από τον υποχρεωτικό αποκλεισμό που προβλέπεται:

α) στις παρ. 1 και 2 κατ' εξαίρεση, για επιτακτικούς λόγους δημόσιου συμφέροντος, όπως δημόσιας υγείας ή προστασίας του περιβάλλοντος ή

β) στην παρ. 2, όταν ο αποκλεισμός θα ήταν σαφώς δυσανάλογος, ιδίως όταν μόνο μικρά ποσά των φόρων ή των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης δεν έχουν καταβληθεί ή όταν ο οικονομικός φορέας ενημερώθηκε σχετικά με το ακριβές ποσό που οφείλεται λόγω αθέτησης

των υποχρεώσεων του όσον αφορά στην καταβολή φόρων ή εισφορών κοινωνικής ασφάλισης σε χρόνο κατά τον οποίο δεν είχε τη δυνατότητα να λάβει μέτρα, σύμφωνα με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 2, πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αίτησης συμμετοχής ή σε ανοικτές διαδικασίες της προθεσμίας υποβολής προσφοράς.

4. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν από τη συμμετοχή σε διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης οποιονδήποτε οικονομικό φορέα σε οποιαδήποτε από τις ακόλουθες καταστάσεις:

α) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει με κατάλληλα μέσα αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18, περί αρχών που εφαρμόζονται στις διαδικασίες σύναψης δημοσίων συμβάσεων,

β) εάν ο οικονομικός φορέας τελεί υπό πτώχευση ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία ειδικής εκκαθάρισης ή τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το δικαστήριο ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης και δεν τηρεί τους όρους αυτής ή εάν βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση που προκύπτει από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου,

γ) εάν, με την επιφύλαξη της παρ. 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί ποινικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών συνεπειών, η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

δ) εάν μία κατάσταση σύγκρουσης συμφερόντων κατά την έννοια του άρθρου 24, περί σύγκρουσης συμφερόντων, δεν μπορεί να θεραπευθεί αποτελεσματικά με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

ε) εάν μία κατάσταση στρέβλωσης του ανταγωνισμού από την πρότερη συμμετοχή των οικονομικών φορέων κατά την προετοιμασία της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 48, περί προηγούμενης εμπλοκής υποψηφίων ή προσφερόντων, δεν μπορεί να θεραπευθεί με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά, μέσα,

στ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει επιδείξει σοβαρή ή επαναλαμβανόμενη πλημμέλεια κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης, προηγούμενης σύμβασης με αναθέτοντα φορέα ή προηγούμενης σύμβασης παραχώρησης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

ζ) εάν ο οικονομικός φορέας έχει κριθεί ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων, κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79, περί Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης,

η) εάν ο οικονομικός φορέας επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της αναθέτουσας αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να του αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει

με απατηλό τρόπο παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν στον αποκλεισμό, την επιλογή ή την ανάθεση,

θ) εάν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να αποδείξει, με κατάλληλα μέσα, ότι ο οικονομικός φορέας έχει διαπράξει σοβαρό επαγγελματικό παράπτωμα, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητά του.

5. Κατά παρέκκλιση όσων ορίζονται στην περ. β' της παρ. 4, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να μην αποκλείει έναν οικονομικό φορέα, ο οποίος βρίσκεται σε μια εκ των καταστάσεων που αναφέρονται στην περ. β' της παρ. 4, υπό την προϋπόθεση ότι η αναθέτουσα αρχή έχει αποδείξει ότι ο εν λόγω φορέας είναι σε θέση να εκτελέσει τη σύμβαση, λαμβάνοντας υπόψη τις ισχύουσες διατάξεις και τα μέτρα για τη συνέχιση της επιχειρηματικής του λειτουργίας, στην περίπτωση των καταστάσεων της περ. β' της παρ. 4.

6. Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, οι αναθέτουσες αρχές αποκλείουν έναν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι αυτός βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διαδικασία, σε μία από τις περιπτώσεις των παρ. 1 και 2.

Σε οποιοδήποτε χρονικό σημείο κατά τη διάρκεια της διαδικασίας σύναψης σύμβασης, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να αποκλείουν οικονομικό φορέα, όταν αποδεικνύεται ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας βρίσκεται λόγω πράξεων ή παραλείψεων αυτού είτε πριν είτε κατά τη διάρκεια της διαδικασίας ανάθεσης, σε μία από τις περιπτώσεις της παρ. 4.

7. Οποιοσδήποτε οικονομικός φορέας εμπίπτει σε μια από τις καταστάσεις που αναφέρονται στην παρ. 1 και στην παρ. 4, εκτός από την περ. β' αυτής, μπορεί να προσκομίζει στοιχεία, προκειμένου να αποδείξει ότι τα μέτρα που έλαβε επαρκούν για να αποδείξουν την αξιοπιστία του, παρότι συντρέχει ο σχετικός λόγος αποκλεισμού. Εάν τα στοιχεία κριθούν επαρκή, ο εν λόγω οικονομικός φορέας δεν αποκλείεται από τη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

Για τον σκοπό αυτόν, ο οικονομικός φορέας αποδεικνύει ότι έχει καταβάλει ή έχει δεσμευθεί να καταβάλει αποζημίωση για ζημίες που προκλήθηκαν από το ποινικό αδίκημα ή το παράπτωμα, ότι έχει διευκρινίσει τα γεγονότα και τις περιστάσεις με ολοκληρωμένο τρόπο, μέσω ενεργού συνεργασίας με τις ερευνητικές αρχές, και έχει λάβει συγκεκριμένα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα, καθώς και μέτρα σε επίπεδο προσωπικού κατάλληλα για την αποφυγή περαιτέρω ποινικών αδικημάτων ή παραπτωμάτων.

Τα μέτρα που λαμβάνονται από τους οικονομικούς φορείς αξιολογούνται σε συνάρτηση με τη σοβαρότητα και τις ιδιαίτερες περιστάσεις του ποινικού αδικήματος ή του παραπτώματος. Αν τα μέτρα κριθούν ανεπαρκή, γνωστοποιείται στον οικονομικό φορέα το σκεπτικό της απόφασης αυτής.

Οικονομικός φορέας που έχει αποκλειστεί, με τελεσίδικη απόφαση, από τη συμμετοχή σε διαδικασίες σύναψης σύμβασης ή ανάθεσης παραχώρησης δεν μπορεί να κάνει χρήση της δυνατότητας που παρέχεται βάσει της παρούσας κατά την περίοδο του αποκλεισμού που ορίζεται στην εν λόγω απόφαση στο κράτος μέλος στο οποίο ισχύει η απόφαση.

8. Η απόφαση της αναθέτουσας αρχής για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7, εκδίδεται μετά από σύμφωνη γνώμη της επιτροπής

της παρ. 9, η οποία εκδίδεται εντός προθεσμίας σαράντα (40) ημερών από την περιέλευση του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής στην εν λόγω επιτροπή, συνοδευόμενου από όλα τα σχετικά στοιχεία. Αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία του πρώτου εδαφίου, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να εκδώσει απόφαση για τη διαπίστωση της επάρκειας ή μη των επανορθωτικών μέτρων κατά την παρ. 7 και χωρίς τη σύμφωνη γνώμη της επιτροπής της παρ. 9.

9. Για τις ανάγκες των παρ. 7 και 8, με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων, συγκροτείται επιτροπή, τριετούς θητείας, που απαρτίζεται από:

- α) έναν (1) εκπρόσωπο της ΕΑΑΔΗΣΥ, που εκτελεί χρέη Προέδρου,
- β) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,
- γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών,
- δ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Υγείας και

ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Δικαιοσύνης, με τους αναπληρωτές τους. Η θητεία των μελών της επιτροπής του προηγούμενου εδαφίου είναι τριετής. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ρυθμίζεται η διαδικασία αποστολής προς την επιτροπή του πρώτου εδαφίου του σχεδίου απόφασης της αναθέτουσας αρχής για γνωμοδότηση, οι προϋποθέσεις εξέτασης και επανεξέτασης επανορθωτικών μέτρων που ελήφθησαν και για τα οποία έχει ήδη εκδώσει γνώμη η επιτροπή, ειδικότερα ζητήματα οργάνωσης και λειτουργίας της επιτροπής, καθώς και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για την εφαρμογή των οριζόμενων στην παρ. 8.

10. Εάν η περίοδος αποκλεισμού δεν έχει καθοριστεί με αμετάκλητη απόφαση, ορίζεται ότι στις περιπτώσεις της παρ. 1 η περίοδος αυτή ανέρχεται σε πέντε (5) έτη από την ημερομηνία της καταδίκης με αμετάκλητη απόφαση και στις περιπτώσεις της παρ. 4 στα τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης πράξης που βεβαιώνει το σχετικό γεγονός.

11. Το παρόν άρθρο δεν εφαρμόζεται σε δημόσιες συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία ίση ή κατώτερη των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ χωρίς ΦΠΑ.

Άρθρο 74 «Αποκλεισμός οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις - Εξουσιοδοτικές διατάξεις (άρθρο 57 παρ. 7 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»

1. Σε περίπτωση συνδρομής λόγων αποκλεισμού των παρ. 1 και 4 του άρθρου 73, περί λόγων αποκλεισμού, που θέτουν σε αμφιβολία την αξιοπιστία και την ακεραιότητα οικονομικού φορέα, και εφόσον ο οικονομικός φορέας δεν λάβει τα μέτρα για να αποδείξει την αξιοπιστία του, όπως αυτά ορίζονται στην παρ. 7 του άρθρου 73, μπορεί να επιβληθεί εις βάρος του αποκλεισμός από τη συμμετοχή σε μελλοντικές διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων του παρόντος, καθώς και συμβάσεων παραχώρησης για εύλογο χρονικό διάστημα, σύμφωνα με τα ειδικότερα οριζόμενα στο παρόν άρθρο. Πριν από την έκδοση της απόφασης περί οριζόντιου αποκλεισμού παρέχεται στον οικονομικό φορέα η δυνατότητα ακρόασης. Οι όροι και η περίοδος του ως άνω αποκλεισμού καθορίζονται σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, λαμβάνοντας υπόψη, ιδίως, τη σοβαρότητα του αδικήματος ή παραπτώματος, τον χρόνο που έχει παρέλθει από τη διάπραξή του, τη διάρκειά του, πιθανή υποτροπή, την πρόθεση ή τον βαθμό αμέλειας του εκάστοτε οικονομικού φορέα και τα μέτρα

που αυτός λαμβάνει προς αποφυγή διάπραξης παρόμοιων αδικημάτων ή παραπτωμάτων στο μέλλον.

Στην Εθνική Βάση Δεδομένων Δημόσιων Συμβάσεων, η οποία τηρείται και επικαιροποιείται από την ΕΑΑΔΗΣΥ, τηρείται μητρώο των αποκλεισθέντων οικονομικών φορέων, στο οποίο καταχωρίζονται όλες οι τελεσίδικες δικαστικές και διοικητικές αποφάσεις που επιβάλλουν την κύρωση του οριζόντιου αποκλεισμού, καθώς και τα στοιχεία και η περίοδος αποκλεισμού των οικονομικών φορέων, με την επιφύλαξη του ν. 4624/2019 (Α' 137).

Οι αναθέτουσες αρχές και αναθέτοντες φορείς ανατρέχουν στο μητρώο αποκλεισθέντων φορέων, κατά την αξιολόγηση των προσφορών ή των αιτήσεων συμμετοχής, και μπορούν να αποκλείουν τους οικονομικούς φορείς που περιλαμβάνονται στο μητρώο από τις διαδικασίες σύναψης συμβάσεων που διενεργούν. [...]

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων, Δικαιοσύνης και Υποδομών και Μεταφορών, ορίζεται η ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του μητρώου αποκλεισθέντων και των μητρώων πληροφοριακού χαρακτήρα, καθώς και η έναρξη των υποχρεώσεων ενημέρωσής τους από τις αρμόδιες υπηρεσίες και φορείς.

Μέχρι την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του καταλόγου αποκλεισθέντων, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς ζητούν από τον προσωρινό ανάδοχο, μαζί με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση περί μη επιβολής σε βάρος του της κύρωσης του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας.

Άρθρο 79 «Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (άρθρο 59 της Οδηγίας 2014/24/ΕΕ)»

1. Κατά την υποβολή αιτήσεων συμμετοχής ή κατά την υποβολή προσφορών στις διαδικασίες σύναψης δημόσιων συμβάσεων, πλην της απευθείας ανάθεσης των άρθρων 118 και 328, οι αναθέτουσες αρχές δέχονται το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ), το οποίο ισοδυναμεί με ενημερωμένη υπεύθυνη δήλωση, με τις συνέπειες του ν. 1599/1986 (Α' 75), ως προκαταρκτική απόδειξη προς αντικατάσταση των πιστοποιητικών που εκδίδουν δημόσιες αρχές ή τρίτα μέρη, επιβεβαιώνοντας ότι ο εν λόγω οικονομικός φορέας πληροί τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) δεν βρίσκεται σε μία από τις καταστάσεις των άρθρων 73, περί λόγων αποκλεισμού, και 74, περί αποκλεισμού οικονομικού φορέα από δημόσιες συμβάσεις, για τις οποίες οι οικονομικοί φορείς αποκλείονται ή μπορούν να αποκλεισθούν,

β) πληροί τα σχετικά κριτήρια επιλογής, τα οποία έχουν καθορισθεί σύμφωνα με τα άρθρα 75, περί κριτηρίων επιλογής, 76, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης έργου και 77, περί κριτηρίων επιλογής σε διαδικασίες σύναψης δημόσιας σύμβασης μελέτης ή παροχής τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, και

γ) τηρεί τους αντικειμενικούς κανόνες και τα κριτήρια που έχουν καθορισθεί σύμφωνα με το άρθρο 84, περί περιορισμού του αριθμού των πληρούντων τα κριτήρια επιλογής υποψηφίων που καλούνται να συμμετάσχουν στη διαδικασία ανάθεσης σύμβασης.

Όταν ο οικονομικός φορέας στηρίζεται στις ικανότητες άλλων φορέων, σύμφωνα με το άρθρο 78, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις ίδιες πληροφορίες για τους φορείς αυτούς.

Το ΕΕΕΣ αποτελείται από επίσημη δήλωση του οικονομικού φορέα ότι ο σχετικός λόγος αποκλεισμού δεν ισχύει και/ή ότι πληρούνται το σχετικό κριτήριο επιλογής και παρέχει τις κατάλληλες πληροφορίες, όπως απαιτείται από την αναθέτουσα αρχή. Το ΕΕΕΣ προσδιορίζει τη δημόσια αρχή ή το τρίτο μέρος που είναι υπεύθυνο για την έκδοση των σχετικών δικαιολογητικών και περιλαμβάνει επίσημη δήλωση ότι ο οικονομικός φορέας θα είναι σε θέση, εφόσον του ζητηθεί και χωρίς καθυστέρηση, να προσκομίσει τα εν λόγω δικαιολογητικά.

Κατά την απάντηση οικονομικού φορέα στο ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης για σύναψη συμφωνιών με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού, η συνδρομή περιστάσεων, όπως η τριετής παραγραφή της παρ. 10 του άρθρου 73, περί λόγων αποκλεισμού, ή η εφαρμογή της παρ. 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 (Α' 93), αναλύεται στο σχετικό πεδίο που προβάλλει κατόπιν θετικής απάντησης, ενώ ισχύουν τα όσα αναφέρονται στο προηγούμενο εδάφιο για την προσκόμιση δικαιολογητικών.

Στο πλαίσιο διαδικασιών σύναψης δημόσιας σύμβασης, που είτε εκκινούν μετά από την έναρξη ισχύος του παρόντος είτε έχουν εκκινήσει νωρίτερα αλλά δεν έχει ακόμη συμπληρωθεί και υποβληθεί το ΕΕΕΣ, οι προηγούμενες αρνητικές απαντήσεις στο ανωτέρω ερώτημα του ΕΕΕΣ ή άλλου αντίστοιχου εντύπου ή δήλωσης, από οικονομικούς φορείς οι οποίοι εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρ. 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011, δεν στοιχειοθετούν τον λόγο αποκλεισμού των περ. ζ' ή/ και θ' της παρ. 4 του άρθρου 73 του παρόντος και δεν απαιτείται να δηλωθούν κατά τη συμπλήρωση του ΕΕΕΣ και κάθε αντίστοιχου εντύπου.

Όταν η αναθέτουσα αρχή μπορεί να λάβει τα σχετικά δικαιολογητικά απευθείας με πρόσβαση σε βάση δεδομένων, σύμφωνα με την παρ. 4, το ΕΕΕΣ περιέχει επίσης τις πληροφορίες που απαιτούνται για τον συγκεκριμένο σκοπό, όπως την ηλεκτρονική διεύθυνση της βάσης δεδομένων, δεδομένα αναγνώρισης και, κατά περίπτωση, την απαραίτητη δήλωση συναίνεσης.

Οι οικονομικοί φορείς μπορούν να χρησιμοποιήσουν εκ νέου ΕΕΕΣ, το οποίο έχει ήδη χρησιμοποιηθεί σε προηγούμενη διαδικασία σύναψης δημόσιας σύμβασης, εφόσον επιβεβαιώνουν ότι οι πληροφορίες του εγγράφου εξακολουθούν να είναι αληθείς.

1. [Καταργήθηκε][...].

3. Το ΕΕΕΣ καταρτίζεται βάσει του τυποποιημένου εντύπου του Παραρτήματος 2 του Εκτελεστικού Κανονισμού (ΕΕ) 2016/7 της Επιτροπής της 5ης Ιανουαρίου 2016 για την καθιέρωση του τυποποιημένου εντύπου για το Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Προμήθειας (L 3), και παρέχεται αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

4. [Καταργήθηκε]. [...].

Άρθρο 79Α Υπογραφή Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης

1. Κατά την υποβολή του Ευρωπαϊκού Ενιαίου Εγγράφου Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79, είναι δυνατή, με μόνη την υπογραφή του κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα, η προκαταρκτική απόδειξη των λόγων αποκλεισμού που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 73 για το σύνολο των φυσικών προσώπων που είναι μέλη του διοικητικού, διευθυντικού ή εποπτικού οργάνου του ή έχουν εξουσία εκπροσώπησης, λήψης αποφάσεων ή ελέγχου σε αυτόν.

2. Ως εκπρόσωπος του οικονομικού φορέα για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου, νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος αυτού, όπως προκύπτει από το ισχύον καταστατικό ή το πρακτικό εκπροσώπησης του κατά τον χρόνο υποβολής της προσφοράς ή αίτησης συμμετοχής ή το αρμοδίως εξουσιοδοτημένο φυσικό πρόσωπο να εκπροσωπεί τον οικονομικό φορέα για διαδικασίες σύναψης συμβάσεων ή για συγκεκριμένη διαδικασία σύναψης σύμβασης.

3. [Καταργήθηκε]

4. Το ΕΕΕΣ φέρει υπογραφή με ημερομηνία εντός του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο μπορούν να υποβάλλονται προσφορές ή αιτήσεις συμμετοχής. Αν στο διάστημα που μεσολαβεί μεταξύ της ημερομηνίας υπογραφής του ΕΕΕΣ και της καταληκτικής ημερομηνίας υποβολής προσφορών ή αιτήσεων συμμετοχής έχουν επέλθει μεταβολές στα δηλωθέντα στοιχεία, εκ μέρους του, στο ΕΕΕΣ, ο οικονομικός φορέας αποσύρει την προσφορά του, χωρίς να απαιτείται απόφαση της αναθέτουσας αρχής. Στη συνέχεια μπορεί να την υποβάλει εκ νέου με επίκαιρο ΕΕΕΣ.

Άρθρο 118 «Απευθείας ανάθεση»

1. Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται, όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης, είναι ίση ή κατώτερη από το όριο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

Για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης έργου και τις συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 107 έως 110, το ποσό του προηγούμενου εδαφίου είναι εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

2. Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από τις αρμόδιες για την ανάθεση της σύμβασης υπηρεσίες της αναθέτουσας αρχής, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση συλλογικού οργάνου.

3. Μετά την έκδοση της απόφασης ανάθεσης, η αναθέτουσα αρχή τη δημοσιεύει στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 38 και την κοινοποιεί στον οικονομικό φορέα. Η παράλειψη εκπλήρωσης της υποχρέωσης του προηγούμενου εδαφίου καθιστά τη σύμβαση αυτοδικαίως άκυρη. Με την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης η σύμβαση θεωρείται, ότι έχει συναφθεί και η υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Η υπογραφή συμφωνητικού απαιτείται για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία που υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 105, περί κατακύρωσης και σύναψης σύμβασης. Ειδικά για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που αφορούν σε ενέργειες τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή/και ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), το ανωτέρω ποσό ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Η απόφαση ανάθεσης περιέχει κατ' ελάχιστο: α) την επωνυμία και τα στοιχεία της αναθέτουσας αρχής, β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης και της αξίας της, γ) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση, δ) κάθε άλλη πληροφορία που η αναθέτουσα αρχή κρίνει απαραίτητη.[...].

Άρθρο 328 «Απευθείας ανάθεση»

1. Προσφυγή στη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης επιτρέπεται όταν η εκτιμώμενη αξία της σύμβασης είναι ίση ή κατώτερη από το όριο των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ.

Για τις διαδικασίες ανάθεσης σύμβασης έργου και τις συμβάσεις υπηρεσιών, οι οποίες εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των άρθρων 318 έως 321, το ποσό του προηγούμενου εδαφίου είναι εξήντα χιλιάδες (60.000) ευρώ.

2. Η απευθείας ανάθεση διενεργείται από τις αρμόδιες για την ανάθεση της σύμβασης υπηρεσίες του αναθέτοντα φορέα, χωρίς να απαιτείται γνωμοδότηση συλλογικού οργάνου.

3. Η απευθείας ανάθεση σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα γίνεται με κριτήρια τη δυνατότητα της καλής και έγκαιρης εκτέλεσης της σύμβασης από τον ανάδοχο και την οικονομική του προσφορά.

4. Μετά από την έκδοση της απόφασης ανάθεσης, ο αναθέτων φορέας κοινοποιεί στον οικονομικό φορέα την απόφαση και τη δημοσιεύει στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με την παρ. 3 του άρθρου 38 και το άρθρο 260 περί Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημόσιων Συμβάσεων (ΚΗΜΔΗΣ). Η παράλειψη δημοσίευσης καθιστά τη σύμβαση αυτοδικαίως άκυρη. Με την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης η σύμβαση θεωρείται ότι έχει συναφθεί και η υπογραφή του σχετικού συμφωνητικού έχει αποδεικτικό χαρακτήρα. Η υπογραφή συμφωνητικού απαιτείται για συμβάσεις με εκτιμώμενη αξία που υπερβαίνει το ποσό των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, με την επιφύλαξη της παρ. 6 του άρθρου 315 περί ειδικών κανόνων διεξαγωγής διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης. Ειδικά για τις συμβάσεις προμηθειών και υπηρεσιών που αφορούν σε ενέργειες τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ και του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), το ανωτέρω ποσό ορίζεται σε δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.

Η απόφαση ανάθεσης περιέχει κατ' ελάχιστο:

- α) την επωνυμία και τα στοιχεία του αναθέτοντα φορέα,
- β) περιγραφή του αντικειμένου της σύμβασης και της αξίας της,
- γ) όνομα και στοιχεία επικοινωνίας του οικονομικού φορέα στον οποίο ανατίθεται η σύμβαση,
- δ) κάθε άλλη πληροφορία που ο αναθέτων φορέας κρίνει απαραίτητη.

5. [Καταργήθηκε].

Άρθρο 119 «Συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας - Εξουσιοδοτική διάταξη»

1. Σε περίπτωση συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών, ή μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν ενέργειες τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), οι αναθέτουσες αρχές ή οι δικαιούχοι ενεργειών τεχνικής βοήθειας, κατά την έννοια του ν. 4314/2014 (Α' 265) και του θεσμικού πλαισίου του ΕΠΑ, μπορούν να προσφεύγουν και στις διαδικασίες των παρ. 2 και 3, κατά περίπτωση.

2. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας ή του νομικού προσώπου επιτρέπεται η

σύναψη σύμβασης προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας **έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ**, κατόπιν αποστολής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η πρόσκληση απευθύνεται σε τρεις (3) τουλάχιστον οικονομικούς φορείς, οι οποίοι επιλέγονται μεταξύ των εγγεγραμμένων σε κατάλογο προμηθευτών ή/και παρόχων υπηρεσιών, ο οποίος καταρτίζεται και τηρείται για τον σκοπό της εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής βοήθειας. Δεν αξιολογούνται προσφορές που υποβάλλονται από μη προσκληθέντες οικονομικούς φορείς. Το σχετικό συμφωνητικό, όπου απαιτείται, υπογράφεται από το ίδιο ως άνω όργανο.

3. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας ή του νομικού προσώπου επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας **άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) έως και εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ**, κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η πρόσκληση απευθύνεται προς όλους τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σε κατάλογο προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών, ο οποίος καταρτίζεται και τηρείται για τον σκοπό της εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής βοήθειας και οι οποίοι ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, όπως αυτό αποτυπώνεται στον συγκεκριμένο κωδικό CPV του άρθρου 23. Δεν αξιολογούνται προσφορές που υποβάλλονται από μη προσκληθέντες οικονομικούς φορείς. Το σχετικό συμφωνητικό, όπου απαιτείται, υπογράφεται από το ίδιο ως άνω όργανο.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού ρυθμίζεται η διαδικασία κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας για την εφαρμογή του παρόντος και εξειδικεύονται οι όροι εγγραφής των οικονομικών φορέων σε αυτούς, οι όροι επιλογής του αναδόχου κατά τις παρ. 2 και 3, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. [Καταργήθηκε]

6. Σε περίπτωση συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών ή μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν σε ενέργειες τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του ΕΠΑ, με τη διαδικασία των άρθρων 118, περί απευθείας ανάθεσης, και 118Α, περί απευθείας ανάθεσης μέσω συστημάτων ηλεκτρονικής αγοράς (e-marketplace), η σύναψη αυτών χωρεί με αιτιολογημένη απόφαση του αρμοδίου οργάνου για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας ή του νομικού προσώπου. Το σχετικό συμφωνητικό, όπου απαιτείται, υπογράφεται από το ίδιο ως άνω όργανο.

7. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3, αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ.

8. Η διαδικασία ανάθεσης συμβάσεων υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν σε ενέργειες ωρίμανσης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του ΕΣΠΑ, του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή ταμείων, η εκτιμώμενη αξία των οποίων δεν υπερβαίνει τα όρια της παρ. 1 του άρθρου 118, γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στις παρ. 1 έως 3 του άρθρου 118.

9. Οι πληρωμές για τις δημόσιες συμβάσεις ενεργειών της παρ. 1, όταν εφαρμόζεται το άρθρο 117Α, περί δημόσιων συμβάσεων ήσσονος αξίας, εκτελούνται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας υπηρεσίας.

10. Τα καθήκοντα αποφαινόμενου οργάνου στο πλαίσιο της διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων ενεργειών τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) εκτιμώμενης αξίας άνω των εκατό χιλιάδων (100,000) ευρώ ασκούνται από το αρμόδιο για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας όργανο του Υπουργείου ή της Περιφέρειας ή του νομικού προσώπου.

Άρθρο 120 Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης

1. Για συμβάσεις κάτω των ορίων, ως χρόνος έναρξης των διαδικασιών του άρθρου 26 νοείται η ημερομηνία δημοσίευσης της διακήρυξης στο ΚΗΜΔΗΣ, ανά περίπτωση, σύμφωνα με το άρθρο 66.

[Καταργήθηκε]

2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης ή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης, νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προσφοράς ή της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση.

3. Για τις συμβάσεις του άρθρου 118, περί απευθείας ανάθεσης, ισχύουν τα ακόλουθα:
α) Η πρόσκληση της παρ. 2 ειδικά για συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ δύναται να απευθύνεται και σε έναν οικονομικό φορέα και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

β) Για τις δημόσιες συμβάσεις έργου με εκτιμώμενη αξία μέχρι και τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, η πρόσκληση της παρ. 2 δύναται να απευθύνεται και σε έναν οικονομικό φορέα και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

Για τις δημόσιες συμβάσεις έργου άνω των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, η πρόσκληση για την υποβολή προσφοράς αποστέλλεται σε τουλάχιστον τρεις (3) οικονομικούς φορείς και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ για τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν αξιολογούνται προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

γ) Οι προσκλήσεις για την υποβολή προσφοράς στις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών αναρτώνται και στην ιστοσελίδα του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας.

Η διαδικασία της περ. α' λαμβάνει χώρα και για τις συμβάσεις που ανατίθενται δυνάμει της παρ. 6 του άρθρου 118.

4. Η παράλειψη εκπλήρωσης της υποχρέωσης της παρ. 3 κωλύει τη σύναψη της σύμβασης.

Άρθρο 345 «Πεδίο εφαρμογής»

1. Οι διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 345 έως 374) εφαρμόζονται στις διαφορές που προκύπτουν κατά τη διαδικασία ανάθεσης και τροποποίησης συμβάσεων του παρόντος νόμου, με εκτιμώμενη αξία ανώτερη των ορίων των άρθρων 118 και 328 περί απευθείας ανάθεσης, και των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ για τις συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας των άρθρων 119 και 329.

[...]

Άρθρο 329 «Συμβάσεις ενεργειών τεχνικής βοήθειας - Εξουσιοδοτική διάταξη»

1. Σε περίπτωση συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών ή μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν ενέργειες τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του Ε.Ο.Χ. ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή/και ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ), οι αναθέτοντες φορείς ή/και οι δικαιούχοι ενεργειών τεχνικής βοήθειας, κατά την έννοια του ν. 4314/2014 και του θεσμικού πλαισίου του ΕΠΑ, μπορούν να προσφεύγουν και στις διαδικασίες των παρ. 2 και 3, κατά περίπτωση.

2. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου για την εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας οργάνου του Υπουργείου ή της Περιφέρειας ή του νομικού προσώπου, επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, εκτιμώμενης αξίας έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, κατόπιν αποστολής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η πρόσκληση απευθύνεται σε τρεις (3) τουλάχιστον οικονομικούς φορείς, οι οποίοι επιλέγονται μεταξύ των εγγεγραμμένων σε κατάλογο προμηθευτών ή/και παρόχων υπηρεσιών, ο οποίος καταρτίζεται και τηρείται για τον σκοπό εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής βοήθειας. Δεν αξιολογούνται προσφορές, που υποβάλλονται από μη προσκληθέντες οικονομικούς φορείς. Το σχετικό συμφωνητικό, όπου απαιτείται, υπογράφεται από το ίδιο ως άνω όργανο.

3. Με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου για την εκτέλεση ενεργειών τεχνικής βοήθειας οργάνου του Υπουργείου ή της Περιφέρειας ή του νομικού προσώπου επιτρέπεται η σύναψη σύμβασης προμήθειας αγαθών ή παροχής υπηρεσιών εκτιμώμενης αξίας άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) έως και εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, κατόπιν πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος. Η πρόσκληση απευθύνεται προς όλους τους οικονομικούς φορείς, οι οποίοι είναι εγγεγραμμένοι σε κατάλογο προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών, ο οποίος καταρτίζεται και τηρείται για τον σκοπό εκτέλεσης ενεργειών τεχνικής βοήθειας και οι οποίοι ανταποκρίνονται στις προϋποθέσεις του φυσικού αντικείμενου της σύμβασης, όπως αυτό αποτυπώνεται στον συγκεκριμένο κωδικό CPV του άρθρου 23. Δεν αξιολογούνται προσφορές, που υποβάλλονται από μη προσκληθέντες οικονομικούς φορείς. Το σχετικό συμφωνητικό, όπου απαιτείται, υπογράφεται από το ίδιο ως άνω όργανο.

4. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων ή του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού ρυθμίζεται η διαδικασία κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας για την εφαρμογή του

παρόντος άρθρου, και εξειδικεύονται οι όροι εγγραφής των οικονομικών φορέων σε αυτούς, οι όροι επιλογής του αναδόχου κατά τις παρ. 2 και 3, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

5. [Καταργήθηκε]

6. Σε περίπτωση συμβάσεων προμηθειών ή υπηρεσιών ή μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν σε ενέργειες τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του Ε.Ο.Χ. ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του ΕΠΑ, η σύναψη αυτών κατά το άρθρο 328 περί απευθείας ανάθεσης, χωρεί με αιτιολογημένη απόφαση του αρμόδιου για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας οργάνου του Υπουργείου ή της Περιφέρειας ή του νομικού προσώπου. Το σχετικό συμφωνητικό, όπου απαιτείται, υπογράφεται από το ίδιο ως άνω όργανο.

7. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για σύναψη σύμβασης, σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3, αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ.

8. Σε περίπτωση συμβάσεων υπηρεσιών, οι οποίες αφορούν σε ενέργειες ωρίμανσης των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων του ΕΣΠΑ, του ΕΟΧ ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή/και ταμείων, και των οποίων η εκτιμώμενη αξία δεν υπερβαίνει τα όρια της παρ. 1 του άρθρου 328, η διαδικασία ανάθεσης γίνεται σύμφωνα με όσα ορίζονται στο άρθρο 328 περί απευθείας ανάθεσης.

9. Οι πληρωμές για τις δημόσιες συμβάσεις ενεργειών της παρ. 1, όταν εφαρμόζεται το άρθρο 327 Α, περί δημόσιων συμβάσεων ήσσονος αξίας, εκτελούνται από τον προϊστάμενο της αρμόδιας για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας υπηρεσίας.

10. Τα καθήκοντα αποφαινόμενου οργάνου στο πλαίσιο της διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημόσιων συμβάσεων ενεργειών τεχνικής βοήθειας των συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, του Ε.Ο.Χ. ή άλλων ενωσιακών ή διεθνών προγραμμάτων ή ταμείων, καθώς και των τομεακών, περιφερειακών και ειδικών προγραμμάτων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ) εκτιμώμενης αξίας άνω των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, ασκούνται από το αρμόδιο για την εκτέλεση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας όργανο του Υπουργείου ή της Περιφέρειας ή του νομικού προσώπου.

Άρθρο 330 «Έναρξη διαδικασίας σύναψης σύμβασης»

1. Για τις συμβάσεις κάτω των ορίων, ως χρόνος έναρξης της ανοικτής διαδικασίας, της κλειστής διαδικασίας και της διαδικασίας διαπραγμάτευσης με δημοσίευση προκήρυξης, ανταγωνιστικού διαλόγου και της σύμπραξης καινοτομίας νοείται η ημερομηνία δημοσίευσης της προκήρυξης σύμβασης στο ΚΗΜΔΗΣ, σύμφωνα με το άρθρο 296 περί δημοσίευσης σε εθνικό επίπεδο.

[Καταργήθηκε]

2. Ως χρόνος έναρξης της διαδικασίας της απευθείας ανάθεσης ή της διαδικασίας διαπραγμάτευσης χωρίς δημοσίευση προκήρυξης νοείται η ημερομηνία αποστολής προς τους οικονομικούς φορείς της πρώτης πρόσκλησης υποβολής προσφοράς ή της πρώτης πρόσκλησης συμμετοχής σε διαπραγμάτευση.

3. Για τις συμβάσεις του άρθρου 328 περί απευθείας ανάθεσης και για τους αναθέτοντες φορείς που είναι αναθέτουσες αρχές ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Η πρόσκληση της παρ. 2, ειδικά για συμβάσεις προμήθειας αγαθών και παροχής υπηρεσιών με εκτιμώμενη αξία άνω του ορίου των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ, δύναται να απευθύνεται και σε έναν οικονομικό φορέα και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ τουλάχιστον πέντε (5) εργάσιμες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

β) Για τις δημόσιες συμβάσεις έργου με εκτιμώμενη αξία μέχρι τριάντα χιλιάδες (30.000) ευρώ, η πρόσκληση της παρ. 2 δύναται να απευθύνεται και σε έναν οικονομικό φορέα και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ πέντε (5) τουλάχιστον εργάσιμες ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν λαμβάνονται υπόψη προσφορές οικονομικών φορέων που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

Για τις δημόσιες συμβάσεις έργου με εκτιμώμενη αξία άνω των τριάντα χιλιάδων (30.000) ευρώ, η πρόσκληση για την υποβολή προσφοράς αποστέλλεται σε τουλάχιστον τρεις (3) φορείς και αναρτάται στο ΚΗΜΔΗΣ για τουλάχιστον πέντε (5) ημέρες πριν από την κοινοποίηση της απόφασης ανάθεσης. Δεν αξιολογούνται προσφορές οικονομικών φορέων, που δεν προσκλήθηκαν να υποβάλουν προσφορά.

γ) Οι προσκλήσεις για την υποβολή προσφοράς στις συμβάσεις έργων, μελετών και τεχνικών και λοιπών συναφών επιστημονικών υπηρεσιών αναρτώνται και στην ιστοσελίδα του Τ.Ε.Ε.

4. Η παράλειψη εκπλήρωσης της υποχρέωσης της παρ. 3 κωλύει τη σύναψη της σύμβασης.

2. Η υπ' αριθ. 23451/ΕΥΣΣΑ493/24.02.2017 Απόφαση του Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 677) «**Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας, διαδικασίες δημιουργίας και διατήρησης καταλόγων προμηθευτών για την ανάθεση και υλοποίηση ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας**».

3. Ο ν. 4914/2022 (Α' 61) «**Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις**», και ειδικότερα τα άρθρα 43, 44 και 63 παρ. 2:

Άρθρο 43 «Τεχνική βοήθεια Προγραμμάτων»

1. Οι πόροι του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», καθώς και των αξόνων προτεραιότητας τεχνικής βοήθειας των Προγραμμάτων μπορούν να χρηματοδοτούν δράσεις τεχνικής βοήθειας, οι οποίες αφορούν στην τρέχουσα, σε προηγούμενες και σε επόμενες προγραμματικές περιόδους και είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση και χρήση των πόρων των Προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης των διοικητικών ικανοτήτων των εταιρών που αναφέρονται στην παρ. 1 του άρθρου 8 του Κανονισμού. Μέσω αυτών των πόρων, δύναται να χρηματοδοτούνται, επίσης, ενέργειες προετοιμασίας, κατάρτισης, διαχείρισης, ελέγχου, παρακολούθησης, αξιολόγησης, προβολής και επικοινωνίας. Οι ενέργειες τεχνικής βοήθειας συνίστανται, ιδίως, στην προμήθεια αγαθών

και τη λήψη υπηρεσιών, την κάλυψη λειτουργικών δαπανών και δαπανών αμοιβών προσωπικού, καθώς και κάθε άλλη απαραίτητη δαπάνη που αποσκοπεί στην υλοποίηση των Προγραμμάτων.

2. Κάθε Ταμείο στηρίζει δράσεις τεχνικής βοήθειας, οι οποίες είναι επιλέξιμες βάσει οποιουδήποτε άλλου Ταμείου.

[...]

Άρθρο 63 «Εξουσιοδοτικές διατάξεις»

[...] 2. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων καθορίζονται οι επιλέξιμες κατηγορίες ενεργειών τεχνικής βοήθειας, τα όρια χρηματοδότησης ανά κατηγορία ενεργειών, οι κατηγορίες δαπανών για το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος και το σκέλος που καλύπτεται από εθνικούς πόρους, οι διαδικασίες δημοσιότητας που εφαρμόζονται για την ανάθεση προμηθειών και υπηρεσιών, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή των άρθρων 43 και 44. Ειδικά για τις ενέργειες τεχνικής βοήθειας των ΤΑΜΕΥ εφαρμόζεται η παρ. 5 του άρθρου 44 του ν. 4825/2021 (Α` 157).

IV. Επί της νομιμότητας και του εν γένει περιεχομένου των προτεινόμενων ρυθμίσεων.

Η προτεινόμενη Υπουργική Απόφαση αφορά, όπως αναφέρθηκε ανωτέρω, στον καθορισμό της διαδικασίας κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων δράσεων Τεχνικής Βοήθειας (Μέρος Α') και στη διαδικασία κατάρτισης, λειτουργίας και τήρησης καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας (Μέρος Β'). Ειδικότερα, αφορά στην προσαρμογή του πλαισίου υλοποίησης των δράσεων τεχνικής βοήθειας στην προγραμματική περίοδο 2021 – 2027 και, ειδικότερα, στον καθορισμό της διαδικασίας κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας του ΕΣΠΑ (Μέρος Α', άρθρα 1 έως 4)³, στη διαδικασία κατάρτισης, λειτουργίας και διατήρησης καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας (Μέρος Β', άρθρα 5 έως 12) και στις κατηγορίες επιλέξιμων δράσεων τεχνικής βοήθειας (Παράρτημα). Ως προς το Μέρος Β', σημειώνεται ότι στο πλαίσιο αυτού ορίζονται: α) οι διαδικασίες εγγραφής προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας στον κατάλογο, β) οι κανόνες δημοσιότητας που εφαρμόζονται κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμηθειών και υπηρεσιών μέσω του καταλόγου, γ) οι διαδικασίες ανάθεσης μέσω καταλόγου κ.α.

Η σκοπιμότητα έκδοσης της υποβληθείσας Υ.Α. προκύπτει από τις ίδιες τις εξουσιοδοτικές διατάξεις του ν. 4412/2016, και ειδικότερα τα άρθρα 119 παρ. 4 και 329 παρ. 4 και αναλύεται στο προοίμιο της εν λόγω απόφασης. Το τελευταίο αναφέρει στην περ. 16 ότι «...οι δράσεις Τεχνικής Βοήθειας αφορούν στην τρέχουσα, προηγούμενες και επόμενες περιόδους προγραμματισμού και είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση και χρήση των

³ Ειδικά ως προς την υλοποίηση των ενεργειών τεχνικής βοήθειας προγραμμάτων στα πλαίσια του ΕΣΠΑ για την προγραμματική περίοδο 2021 – 2027, το ισχύον πλαίσιο εφαρμογής προκύπτει ήδη από τον ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» άλλες διατάξεις», και ιδίως τα άρθρα 43, 44 και 63 παρ. 22.

πόρων των Προγραμμάτων, και για την παροχή χρηματοδότησης για την υλοποίηση Πράξεων όπως, μεταξύ άλλων, για την προετοιμασία, κατάρτιση, διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, έλεγχο, προβολή και επικοινωνία των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση των προγραμμάτων. Οι ανωτέρω δράσεις χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων». Σημειώνεται, ότι βάσει της ανάλογης εξουσιοδότησης των άρθρων 119 παρ. 4 και 329 παρ. 4 του ν. 4412/2016⁴ (υπό την προϊσχύσασα μορφή τους) έχει εκδοθεί, κατόπιν της υπ' αριθ. 4/2017 σύμφωνης Γνώμης της Αρχής, η υπ' αριθ. 23451/ΕΥΣΣΑ493/24.02.2017 Απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας και Ανάπτυξης (Β' 677) για ενέργειες τεχνικής βοήθειας των Ε.Π./Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2014 – 2020.

Σε προσαρμογή με το ισχύον πλαίσιο του ν. 4412/2016, ως ισχύει μετά την τροποποίησή του με τον ν. 4782/2021, το εξεταζόμενο σχέδιο απόφασης ορίζει τα κάτωθι:

1. Στο πλαίσιο προαπόδειξης προβλέπεται πλέον η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης προσαρμοσμένης στο ΕΕΕΣ του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και η συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση.
2. Η επικαιροποίηση της εγγραφής των οικονομικών φορέων στον κατάλογο προβλέπεται ότι θα πραγματοποιείται πλέον με την υποβολή νέου ΕΕΕΣ (βλ. άρθρο 6 παρ. 8 σχεδίου).
3. Οι διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μέσω καταλόγου διαρθρώνονται με το υποβληθέν σύστημα σε δυο κατηγορίες: α) Για συμβάσεις έως 60.000 € (βλ. άρθρο 8.2 του σχεδίου), β) για συμβάσεις άνω των 60.000 € έως 100.000 € (βλ. άρθρο 8.3 του σχεδίου).
4. Με την προτεινόμενη ρύθμιση προβλέπεται ρητά η υποχρέωση εφαρμογής, εκ μέρους των αναθετουσών αρχών, των κανόνων σχετικά με την καταχώριση των αναγκαίων στοιχείων στο ΚΗΜΔΗΣ, στο ΕΣΗΔΗΣ και στη Διαύγεια (βλ. άρθρο 8 παρ. 6).
5. Με την προτεινόμενη ρύθμιση εισάγεται γενική ρήτρα (βλ. παρ. 1 του άρθρου 11 - τελικές ρυθμίσεις) η οποία προβλέπει «για ό, τι δεν προβλέπεται στην παρούσα απόφαση για την ανάθεση και υλοποίηση δημοσίων συμβάσεων δράσεων τεχνικής βοήθειας, ισχύει ο ν. 4412/2016 (Α' 147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών».
6. Σημειώνεται, ότι στο σχέδιο δεν προβλέπεται ρητή ρύθμιση σχετικά με την έννομη προστασία, η οποία ρυθμίζεται πλέον με το άρθρο 345 του ν. 4412/2016. Το κενό αυτό καλύπτεται από την ως άνω γενική παραπομπή του σχεδίου στον νόμο 4412/2016. Το ίδιο ισχύει και ως προς τη διαδικασία επιλογής του αναδόχου (βλ. εξουσιοδοτική διάταξη).

---

⁴ Βλ. Δυνάμει της ως άνω εξουσιοδότησης έχουν επίσης εκδοθεί:

α) Η υπ' αρ. Γ12/2021 Γνώμη της Αρχής, επί σχεδίου Απόφασης του Υπουργού Οικονομικών, με θέμα «Διαδικασίες δημιουργίας και διατήρησης καταλόγων προμηθευτών για την ανάθεση και υλοποίηση ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας» αναφορικά με τις διαδικασίες ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων προς τους εγγεγραμμένους σε αυτούς προμηθευτές και παρόχους υπηρεσιών της Ειδικής Υπηρεσίας Συντονισμού Ταμείου Ανάκαμψης (Ε.Υ.Σ.Τ.Α.) και των αναθετουσών αρχών στους φορείς υλοποίησης των έργων του Σ.Α.Α. και

β) Η υπ' αρ. Γ1/2022 Γνώμη της Αρχής, επί σχεδίου Απόφασης του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων με θέμα «Διαδικασίες υλοποίησης ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας, διαδικασίες δημιουργίας και διατήρησης καταλόγων προμηθευτών για την ανάθεση και υλοποίηση ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης (ΕΠΑ)», σε συνέχεια της οποίας εκδόθηκε η ΥΑ 26329 στις 17.03.2022 (Β' 1244/17-03-2022).

Ωστόσο, λόγω της ιδιαίτερης σημασίας των ζητημάτων της έννομης προστασίας, και προς αποφυγή τυχόν ασαφειών ή παρερμηνειών, θα ήταν σκόπιμο να γίνει ρητή αναφορά στις σχετικές ρυθμίσεις.

A. Ειδικότερα, ως προς το άρθρο 6 - «Δημιουργία και τήρηση καταλόγου προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών» παρατηρούνται τα εξής:

Σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 6 προβλέπεται ότι «*Η εγγραφή στον Κατάλογο συνιστά απόδειξη πλήρωσης των κριτηρίων συμμετοχής, τεχνικής / επαγγελματικής ικανότητας και οικονομικής / χρηματοοικονομικής επάρκειας για την ανάληψη συγκεκριμένης κατηγορίας έργων*». Ωστόσο, κατά την τελευταία παράγραφο του άρθρου 7, «*Για όλα τα ανωτέρω, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση προσαρμοσμένη καταλλήλως για την εφαρμογή της παρούσας υπουργικής απόφασης στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου αντί της υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών που τα επιβεβαιώνουν*».

Στην περίπτωση αυτή, τα δικαιολογητικά και τα αποδεικτικά μέσα, τα οποία θα είναι σύμφωνα με το άρθρο 80 του ν. 4412/2016 θα περιγράφονται αναλυτικά στις Προσκλήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του άρθρου 8 παρ. 2 και 3 της παρούσας και πρέπει να ζητούνται πριν την υπογραφή της ανάθεσης ή την υπογραφή της σύμβασης.[...]».

Παρατηρείται, ότι ενώ το άρθρο 6 ανάγει την εγγραφή στον κατάλογο ως μέσο απόδειξης πλήρωσης κριτηρίων ποιοτικής επιλογής (και συγκεκριμένα των κριτηρίων συμμετοχής, τεχνικής / επαγγελματικής ικανότητας και οικονομικής / χρηματοοικονομικής επάρκειας), το άρθρο 7 αναφέρεται στη χρήση μέσου προαπόδειξης στη βάση υπεύθυνης δήλωσης προσαρμοσμένης στο Ε.Ε.Ε.Σ., προκειμένου να αξιολογηθεί η καταλληλότητα του οικονομικού φορέα να εγγραφεί στους ως άνω καταλόγους.

Επομένως, προτείνεται:

- i) η αντικατάσταση της φράσης «*υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση προσαρμοσμένη καταλλήλως για την εφαρμογή της παρούσας υπουργικής απόφασης στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) [...]*» με τη φράση «*υποβάλλεται Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) προσαρμοσμένο καταλλήλως στους όρους της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος*». Το ίδιο ισχύει και ως προς την επικαιροποίηση του ΕΕΕΣ (βλ. παρ. 8 του άρθρου 6), καθώς και για το άρθρο 7 παρ. VI,
- ii) η προσθήκη παραπομπής στο άρθρο 79Α του ν. 4412/2016 για την υπογραφή του ΕΕΕΣ από τον κατά περίπτωση εκπροσώπου του οικονομικού φορέα,
- iii) η αναδιατύπωση της παρ. 5 του άρθρου 6, ούτως ώστε να καθίσταται σαφής η διάκριση των σταδίων προαπόδειξης και απόδειξης για την εγγραφή των οικονομικών φορέων στους σχετικού καταλόγους, με την απαλοιφή της φράσης «*Η εγγραφή στον Κατάλογο συνιστά απόδειξη πλήρωσης των κριτηρίων συμμετοχής, τεχνικής / επαγγελματικής ικανότητας και οικονομικής / χρηματοοικονομικής επάρκειας για την ανάληψη συγκεκριμένης κατηγορίας*

έργων». Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να καθίσταται σαφές ότι, στο βαθμό που αντί αποδεικτικών μέσων, για την εγγραφή ζητείται η υποβολή υπεύθυνης δήλωσης με τη μορφή του ΕΕΕΣ, πρόκειται για προκαταρκτική απόδειξη και όχι για απόδειξη, η οποία και λαμβάνει χώρα με την προσκόμιση των αντίστοιχων αποδεικτικών μέσων προ της ανάθεσης ορισμένης σύμβασης. Στην αντίθετη περίπτωση, προκειμένου η εγγραφή στον Κατάλογο να αποτελέσει τεκμήριο πλήρωσης των σχετικών όρων και κριτηρίων εκ μέρους των οικονομικών φορέων θα έπρεπε να ζητούνται και να ελέγχονται τα οικεία αποδεικτικά μέσα κατά το στάδιο αυτό. Επιπλέον, για την πληρότητα της ρύθμισης, σκόπιμο θα ήταν να εξετασθεί εάν θα πρέπει να αναφερθούν οι έννομες συνέπειες για την περίπτωση που, κατά το στάδιο ανάθεσης της σύμβασης, ο οικονομικός φορέας δεν είναι σε θέση να προσκομίσει τα έγγραφα και στοιχεία που αποδεικνύουν τη μη συνδρομή στο πρόσωπό του λόγων αποκλεισμού και την πλήρωση των κατά περίπτωση κριτηρίων επιλογής, κατά τα υπ' αυτού δηλωθέντα.

iv) Περαιτέρω, η φράση της παρ. 5 του άρθρου 6 «*Η εγγραφή στον Κατάλογο συνιστά απόδειξη πλήρωσης των κριτηρίων συμμετοχής, τεχνικής/επαγγελματικής ικανότητας και οικονομικής/χρηματοοικονομικής επάρκειας για την ανάληψη συγκεκριμένης κατηγορίας έργων*» σκόπιμο είναι να αντικατασταθεί με τη φράση «*Η εγγραφή στον Κατάλογο συνιστά προαπόδειξη (μη) συνδρομής λόγου αποκλεισμού και πλήρωσης των κριτηρίων ποιοτικής επιλογής, ήτοι καταλληλότητας, τεχνικής/επαγγελματικής ικανότητας και οικονομικής/χρηματοοικονομικής επάρκειας για την ανάληψη συγκεκριμένης κατηγορίας συμβάσεων*», προκειμένου να καθίσταται σαφές ότι αφορά και στην προαπόδειξη σχετικά με τη (μη) συνδρομή λόγων αποκλεισμού.

B. Σχετικά με τους λόγους αποκλεισμού που περιλαμβάνονται στο **άρθρο 7 - «Διαδικασία εγγραφής στον κατάλογο – Περιεχόμενο Πρόσκλησης»** παρ. 1 του σχεδίου Υ.Α., παρατηρείται ότι ως προς την πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στον κατάλογο ακολουθείται η διάκριση του νόμου (άρθρου 73 του ν. 4412/2016) σε υποχρεωτικούς και δυνητικούς λόγους αποκλεισμού.

Ωστόσο, παρατηρείται ότι η αναφορά στους υποχρεωτικούς και δυνητικούς λόγους αποκλεισμού του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 δεν ακολουθεί τη δομή και το περιεχόμενο του εν λόγω άρθρου, ως αυτό ισχύει μετά και την τροποποίησή του με το άρθρο 23 του ν. 4782/2021. Ως εκ τούτου, εφιστάται η προσοχή στην απόκλιση από τους ισχύοντες κανόνες του ως άνω άρθρου και για τον λόγο αυτό προτείνεται η ρητή παραπομπή σε αυτό, όπως και στο άρθρο 80 ως προς τα αποδεικτικά μέσα, προς αποφυγή πιθανών αμφισημιών⁵. Ενδεικτικά αναφέρονται τα ακόλουθα ως παρεκκλίσεις από τις ισχύουσες διατάξεις του ν. 4412/2016:

- στην παρ. II: α) προβλέπεται η προσκόμιση «στοιχείων» σχετικά με την προσωπική κατάσταση του ενδιαφερόμενου φυσικού / νομικού προσώπου χωρίς περαιτέρω παραπομπή στο άρθρο 80 (Αποδεικτικά μέσα) του ν. 4412/2016, β) αναφέρεται η μη ύπαρξη «τελεσίδικης» αντί «αμετάκλητης» (άρθρο 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016) καταδικαστικής απόφασης, γ) δεν υφίσταται αναφορά στην παράγραφο 73 παρ. 2^Α του ν. 4412/2016.

- στην παρ. III: α) χρήζει αναδιατύπωσης η τρίτη περίπτωση προκειμένου να συμπεριλάβει την πρόσφατη τροποποίηση για την υπαγωγή σε διαδικασία εξυγίανσης και μη τήρησης των όρων

⁵ Βλ. Γνώμες 4/2017, Γ12/2021 και Γ1/2022 της Αρχής ως αναρτώνται στην ιστοσελίδα της.

αυτής, β) η τέταρτη περίπτωση πρέπει να τροποποιηθεί βάσει της νέας διατύπωσης της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 ήτοι «*εάν, με την επιφύλαξη της παρ. 3β του άρθρου 44 του ν. 3959/2011 (Α' 93), περί ποινικών κυρώσεων και άλλων διοικητικών συνεπειών, η αναθέτουσα αρχή διαθέτει επαρκώς εύλογες ενδείξεις που οδηγούν στο συμπέρασμα ότι ο οικονομικός φορέας συνήψε συμφωνίες με άλλους οικονομικούς φορείς με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού*», γ) στην έβδομη περίπτωση αναφέρεται ο όρος «*ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων*» αντί του ισχύοντος στην περ. ζ της παρ. 4 του άρθρου 73 του ν. 4412/2016 «*ένοχος εκ προθέσεως σοβαρών απατηλών δηλώσεων*», δ) στην όγδοη περίπτωση αναφέρεται ο όρος «*να παράσχει εξ' αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες*» αντί του ισχύοντος στην παρ. 4 του άρθρου 73 «*να παράσχει με απατηλό τρόπο παραπλανητικές πληροφορίες*».

Επιπλέον, δεν υφίσταται αναφορά στην μη συνδρομή οριζόντιου αποκλεισμού κατά τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 74 του ν. 4412/2016 [*«Μέχρι την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του καταλόγου αποκλεισθέντων, οι αναθέτουσες αρχές και οι αναθέτοντες φορείς ζητούν από τον προσωρινό ανάδοχο, μαζί με τα δικαιολογητικά κατακύρωσης, υπεύθυνη δήλωση περί μη επιβολής σε βάρος του της κύρωσης του οριζόντιου αποκλεισμού, σύμφωνα τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας»*].

Συνεπώς, οι παρ. II και III χρήζουν αναδιατύπωσης βάσει των ανωτέρω.

Περαιτέρω, ως προς τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής (παρ. V-VI) κρίνεται σκόπιμη, πέραν της αναφοράς στο άρθρο 75 και η παραπομπή στα οικεία Παραρτήματα στα οποία παραπέμπει το ως άνω άρθρο. Συμπερασματικά, καθώς οι λόγοι αποκλεισμού, τα κριτήρια επιλογής και τα αποδεικτικά μέσα ορίζονται από τον νόμο και τις Οδηγίες κατά τρόπο μη δεκτικό διαφοροποίησης, εφιστάται η προσοχή στην περιγραφή τους κατά τρόπο που να συμπίπτει απολύτως με την κείμενη νομοθεσία.

Τέλος, η μνημονευόμενη στο τέλος της ως άνω παραγράφου III αναφορά σε Υπεύθυνη Δήλωση [πρβλ. τις ως άνω παρατηρήσεις ως προς το ΕΕΕΣ] που υπογράφεται από τους εκπροσώπους των εκάστοτε νομικών προσώπων, η οποία διαφαίνεται, λόγω της θέσης της στο κείμενο, ότι αφορά σε όλους τους λόγους αποκλεισμούς και τα κριτήρια ποιοτικής επιλογής, αφορά κατά την κείμενη νομοθεσία αποκλειστικά στη μη συνδρομή υποχρεωτικού λόγου αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016 και επομένως πρέπει, ως ουσιαστικός κανόνας, να τεθεί στην παρ. II.

Γ. Ως προς το άρθρο 8 - «Διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μέσω καταλόγου και κανόνες δημοσιότητας», σχετικά με την ακολουθητέα διαδικασία ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μέσω καταλόγου, σημειώνονται τα ακόλουθα:

- Η διαδικασία ανάθεσης σύμβασης μέσω καταλόγου καταλαμβάνει τις συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας έως 100.000 ευρώ. Οι εν λόγω συμβάσεις ανατίθενται ως εξής:
- για τις συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας έως 60.000 €, με βάση τις παρ. 2 και 7 του άρθρου 119 του ν. 4412/2016.
- για τις συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας από 60.000 € έως 100.000 €, με βάση τις παρ. 3 και 7 του άρθρου 119.

Εν προκειμένω, θα ήταν προτιμότερο ο προσδιορισμός των κατώτατων ορίων εφαρμογής της υπό εξέταση Απόφασης να πραγματοποιείται με παραπομπή στο άρθρο 119 του ν. 4412/2016, όπως τα όρια αυτά εκάστοτε ισχύουν, και όχι με αναφορά συγκεκριμένου χρηματικού ποσού, ούτως ώστε να μην απαιτείται τροποποίηση της Απόφασης κάθε φορά που τροποποιείται η σχετική ρύθμιση του ν. 4412/2016.

Επίσης, η παρ. 6 του προτεινόμενου άρθρου 8 προβλέπει ότι: «Οι διαδικασίες ανάθεσης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο δεν αναιρούν τις υποχρεώσεις των Αναθετουσών Αρχών σχετικά με την καταχώριση των αναγκαίων στοιχείων στο Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ, στο Ε.ΣΗ.ΔΗ.Σ. και στη Διαύγεια.». Στο σημείο αυτό, προτείνεται η αποσαφήνιση ήδη στο πλαίσιο του άρθρου 8 του σχεδίου, ότι η παραλαβή των προσφορών γίνεται μέσω του ΕΣΗΔΗΣ σύμφωνα με το άρθρο 36 του ν. 4412/2016 και τις οικείες κανονιστικές αποφάσεις⁶. Συνεπώς, κρίνεται σκόπιμη η αναδιατύπωση της φράσης «σχετικά με την καταχώριση των αναγκαίων στοιχείων» προκειμένου να καταστεί σαφές ότι η αναφορά στο ΕΣΗΔΗΣ αφορά επίσης τον τρόπο παραλαβής των προσφορών.

Δ. Σημειώνεται, ότι κρίνεται σκόπιμη η **χρήση ενιαίας και δη της χρησιμοποιούμενης από τον ν. 4412/2016 ορολογίας**, προκειμένου να αποφευχθούν φαινόμενα παρερμηνείας ή αμφισβητήσεων. Ενδεικτικά, προτείνεται η αποφυγή χρήσης του όρου «έργο»/«έργα» στην τελευταία παράγραφο του άρθρου 4, καθώς η διαφαινόμενη έννοια της διάταξης παραπέμπει σε συμβάσεις τεχνικής βοήθειας και όχι στις δημόσιες συμβάσεις έργων, ως αυτές ορίζονται στην περ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4412/2016.

V. Συμπέρασμα

Κατόπιν των ανωτέρω, η Επιτροπή, ασκούσα την αρμοδιότητά της όπως ορίζεται στο άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ' υποπερ. γγ' του ν. 4412/2016, **αποφασίζει ομόφωνα την παροχή σύμφωνης γνώμης** επί του υποβληθέντος σχεδίου απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, με θέμα «*Ρύθμιση θεμάτων των προγραμμάτων δράσεων τεχνικής βοήθειας και διαδικασίες κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας και εξειδίκευση θεμάτων επιλογής αναδόχων για την υλοποίηση δράσεων Τεχνικής Βοήθειας*», για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027 (**Παράρτημα Ι**), λαμβανομένων υπόψη των προαναφερόμενων παρατηρήσεων, νομοτεχνικών διορθώσεων και επισημάνσεων.

Αθήνα, 25 Απριλίου 2024

Η Προεδρεύουσα Σύμβουλος

Ευαγγελία Κουτούπα

---

⁶ Βλ. την με αρ. πρωτ. 64233/08.06.2021 Κ.Υ.Α. με θέμα «Ρυθμίσεις τεχνικών ζητημάτων που αφορούν την ανάθεση των Δημοσίων Συμβάσεων Προμηθειών και Υπηρεσιών με χρήση των επιμέρους εργαλείων και διαδικασιών του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων (ΕΣΗΔΗΣ)» (Β' 2453).

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

ΣΧΕΔΙΟ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα, [ΗΜ. ΕΓΓΡΑΦΟΥ]

Αριθ. Πρωτ. : [ΑΡ. ΠΡΩΤ] - [ΗΜ.]

Γενική Γραμματεία Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
Γενική Διεύθυνση Θεσμικής
και Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος
«Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων»
(ΕΥΤΕΒΟ)

Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης
και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)

Ταχ. Δ/ση Νίκης 10, 6^{ος} όροφος,
Ταχ. Κώδικας 105 63, Αθήνα
Πληροφορίες Δημήτρης Νασιγκόγκος,
Σωτηρία Μιχαηλίδου
Τηλέφωνο 210 37.42.401,
210 37.42.041
Email dnasigkogkos@m nec.gr
sotiria@m nec.gr

ΠΡΟΣ Εθνικό Τυπογραφείο
(για δημοσίευση)

ΘΕΜΑ: «Ρύθμιση θεμάτων των προγραμμάτων δράσεων τεχνικής βοήθειας και διαδικασίες κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών ενεργειών τεχνικής βοήθειας και εξειδίκευση θεμάτων επιλογής αναδόχων για την υλοποίηση δράσεων Τεχνικής Βοήθειας»

**Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ**

φορεί

Έχοντας υπόψη:

1. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα», που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ 98/τ.Α'/22.04.2005).
2. Τον ν. 4914/2022 (Α' 61) «Διαχείριση, έλεγχος και εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την Προγραμματική Περίοδο 2021-2027, σύσταση Ανώνυμης Εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων Α.Ε.» και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει και ειδικότερα τα άρθρα 43, 44 & 63 παρ. 22.
3. Τον ν. 4314/2014 (ΦΕΚ 265/τ.Α'/23.12.2014) «Α) Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014 - 2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

- της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ 297/τ.Α') και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει και ειδικότερα τα άρθρα 48 και 70 αυτού.
4. Τον ν. 4412/2016 (ΦΕΚ 147/τ.Α'/08.08.2016) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ)» κι ειδικότερα τα άρθρα 119 παρ. 4 και 329 παρ. 4 αυτού.
  5. Το π.δ. 142/14.11.2017 (ΦΕΚ 181/τ.Α'/23.11.2017) «Οργανισμός Υπουργείου Οικονομικών».
  6. Το π.δ. 77/2023 (Α' 130) «Σύσταση Υπουργείου και μετονομασία Υπουργείων – Σύσταση, κατάργηση και μετονομασία Γενικών και Ειδικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων, θέσεων προσωπικού και εποπτευόμενων φορέων».
  7. Το π.δ. 79/2023 (Α' 131) «Διορισμός Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
  8. Το π.δ. 82/2023 (Α' 139) «Μετονομασία Υπουργείου – Σύσταση και μετονομασία Γενικών Γραμματειών – Μεταφορά αρμοδιοτήτων, υπηρεσιακών μονάδων και θέσεων προσωπικού – Τροποποίηση και συμπλήρωση του π.δ. 77/2023 (Α' 130) – Μεταβατικές διατάξεις».
  9. Την υπ' αρ. πρωτ. Υ12/07.07.2023 (ΦΕΚ 4403/τ. Β'/08.07.2023) περί Ανάθεσης αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Οικονομικών, Νικόλαο Παπαθανάση.
  10. Την υπ' αρ. 122032/15.12.2022 (Β' 6593) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων», σύμφωνα με την παρ. 5α του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61)».
  11. Την υπ' αρ. 115912/6.12.2022 (Β' 6206) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Σκοπός, αρμοδιότητες και εσωτερική διάρθρωση της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ) της παρ. 6α του άρθρου 65 του ν. 4914/2022 (Α' 61)».
  12. Τη Συμφωνία Εταιρικής Σχέσης 2021-2027 (ΕΣΠΑ 2021-2027) που εγκρίθηκε με την υπ' αριθμ. C (2021) 5617/29.07.2021 για το 2021EL16FFPA001.
  13. Την υπ' αρ. 114947/01.12.2022 (Β' 6132) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τα προγράμματα του ΕΣΠΑ 2021-2027».
  14. Την υπ' αρ. 114274/1.12.2022 (Β' 6131) απόφαση του Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων «Διαδικασίες ελέγχου νομιμότητας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων στο πλαίσιο των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 (έλεγχος δημοσίων συμβάσεων του άρθρου 38 του ν. 4914/2022 - Α' 61)».
  15. Την υπ' αρ. 23451/ΕΥΣΣΑ 493/17 (Β' 677) απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομίας & Ανάπτυξης «Διαδικασίες κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων τεχνικής βοήθειας, διαδικασίες δημιουργίας και διατήρησης καταλόγων προμηθευτών για την ανάθεση και υλοποίηση ενεργειών Τεχνικής Βοήθειας», όπως ισχύει.
  16. Το γεγονός ότι οι δράσεις Τεχνικής Βοήθειας αφορούν στην τρέχουσα, προηγούμενες και επόμενες περιόδους προγραμματισμού και είναι απαραίτητες για την αποτελεσματική διαχείριση και χρήση των πόρων των Προγραμμάτων, και για την παροχή

χρηματοδότησης για την υλοποίηση Πράξεων όπως, μεταξύ άλλων, για την προετοιμασία, κατάρτιση, διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, έλεγχο, προβολή και επικοινωνία των προγραμμάτων του ΕΣΠΑ, καθώς και δραστηριότητες για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση των προγραμμάτων. Οι ανωτέρω δράσεις χρηματοδοτούνται από εθνικούς ή ενωσιακούς πόρους μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

17. Την αναγκαιότητα προσαρμογής του πλαισίου υλοποίησης των δράσεων τεχνικής βοήθειας στις απαιτήσεις της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, σύμφωνα και με το θεσμικό πλαίσιο ανάθεσης δημοσίων συμβάσεων.
18. Την υπ' αριθ. .... σύμφωνη γνώμη της Ε.Α.ΔΗ.ΣΥ. που εκδόθηκε κατ' άρθρο 347 παρ. 2 περ. γ υποπερ. γγ του ν. 4412/2016 (ΦΕΚ Α' 147).
19. Το γεγονός ότι από τις διατάξεις της παρούσας δεν προκαλείται δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού.

Αποφασίζουμε:

1. Τον καθορισμό της διαδικασίας κατάρτισης, έγκρισης και υλοποίησης προγραμμάτων δράσεων Τεχνικής Βοήθειας, καθώς και των στοιχείων, που περιλαμβάνονται στα προγράμματα αυτά.

Ειδικότερα:

- τη διαδικασία κατάρτισης και υλοποίησης/εκτέλεσης του προγράμματος συγχρηματοδοτούμενων δράσεων (Υποπρόγραμμα Α')
- τη διαδικασία υποβολής, έγκρισης και τροποποίησης/επικαιροποίησης του ετήσιου προγράμματος δράσεων χρηματοδοτούμενων από εθνικούς πόρους (Υποπρόγραμμα Β')
- τις επιλέξιμες κατηγορίες δράσεων/ δαπανών για το σύνολο των προγραμμάτων ανεξαρτήτου χρηματοδότησης
- τα όρια χρηματοδότησης ανά κατηγορία δράσεων, όπου αναφέρεται.

2. Τη διαδικασία κατάρτισης, λειτουργίας και τήρησης καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών δράσεων Τεχνικής Βοήθειας.

Ειδικότερα:

- τις διαδικασίες εγγραφής των ανωτέρω προσώπων στον κατάλογο
- τους κανόνες δημοσιότητας, που εφαρμόζονται κατά την ανάθεση δημοσίων συμβάσεων προμήθειας αγαθών και παροχής υπηρεσιών μέσω καταλόγου,
- τις άλλες αναγκαίες λεπτομέρειες που αφορούν στη διαδικασία ανάθεσης και υλοποίησης δράσεων Τεχνικής Βοήθειας των δικαιούχων φορέων, που υπάγονται στις διατάξεις της παρούσας.

ΜΕΡΟΣ Α΄

Προγράμματα Δράσεων Τεχνικής Βοήθειας - Υποβολή, Έγκριση και Χρηματοδότηση

Άρθρο 1

Προγράμματα Δράσεων Τεχνικής Βοήθειας

1. Τα προγράμματα δράσεων Τεχνικής Βοήθειας διακρίνονται σε:

α. πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενων δράσεων (Υποπρόγραμμα Α΄) που εφαρμόζεται μέχρι και τη λήξη του ΕΣΠΑ 2021-2027 και

β. σε ετήσιο πρόγραμμα δράσεων χρηματοδοτούμενων από εθνικούς πόρους (Υποπρόγραμμα Β΄) που εφαρμόζεται μέχρι την οριστικοποίηση των εγγράφων κλεισίματος των Προγραμμάτων.

2. Τα προγράμματα δράσεων Τεχνικής Βοήθειας περιλαμβάνουν τις δράσεις, που αναφέρονται στα άρθρα 43 και 44 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61). Περαιτέρω εξειδίκευση των επιλέξιμων κατηγοριών και δαπανών περιλαμβάνεται στο Παράρτημα της παρούσης, που αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της.

Άρθρο 2

Πρόγραμμα συγχρηματοδοτούμενων δράσεων Τεχνικής Βοήθειας (Υποπρόγραμμα Α΄)

1. Οι αρμόδιες αρχές για τη διαχείριση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021 - 2027, όπως αναφέρονται στο άρθρο 5 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61) και του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027, όπως αναφέρεται στο άρθρο 6 του ν. 4914/2022 (Α΄ 61) καταρτίζουν και εκτελούν προγράμματα δράσεων τεχνικής βοήθειας του οικείου Προγράμματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στην εγκεκριμένη εξειδίκευση του Προγράμματος και λαμβάνοντας υπόψη τα εγκεκριμένα από την ΕΠΠΑ μεθοδολογία και κριτήρια αξιολόγησης.

2. Καθήκοντα δικαιούχων δράσεων Τεχνικής Βοήθειας ασκούν:

1. Οι αρμόδιες αρχές για τη διαχείριση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 της παρ.1 του παρόντος άρθρου.

2. Στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» ασκούν καθήκοντα δικαιούχου δράσεων Τεχνικής Βοήθειας με βάση την παρ. 5 του άρθρου 43 του ν. 4914/2022 οι ακόλουθοι:

Η ΜΟΔ ΑΕ, η Γενική Διεύθυνση Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Επιχειρησιακού Προγράμματος (ΕΠ) «Μεταρρύθμιση Δημοσίου Τομέα» 2014-2020 μετά την 31η Δεκεμβρίου 2023 για τις ανάγκες κλεισίματος του οικείου ΕΠ, καθώς και οι λοιποί

δικαιούχοι, όπως καθορίζονται στην εγκεκριμένη από την ΕΠΠΑ εξειδίκευση του Προγράμματος.

3. Επιπλέον των αρμόδιων αρχών για τη διαχείριση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 της παρ.1 του παρόντος άρθρου, δικαιούχοι δράσεων Τεχνικής Βοήθειας των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ είναι και οι Ειδικές Υπηρεσίες/ Επιτελικές Δομές, σύμφωνα με την παρακάτω κατανομή.

Α) Στο Πρόγραμμα «Ανταγωνιστικότητα» δικαιούχοι δράσεων Τεχνικής Βοήθειας είναι οι κάτωθι:

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Τομέων Βιομηχανίας, Εμπορίου και Προστασίας Καταναλωτή (ΕΥΔΕ - ΒΕΚ)
- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής Δράσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων στους Τομείς της Έρευνας και Καινοτομίας.

Β) Στο Πρόγραμμα «Ανθρώπινο Δυναμικό και Κοινωνική Συνοχή» δικαιούχοι δράσεων Τεχνικής Βοήθειας είναι οι κάτωθι:

- Η Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας (ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΚΟΙΣΟ)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης (ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΕΚΑ)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων (ΕΔ ΕΣΠΑ ΥΠΑΙΘ)
- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υγείας (ΕΔΕΥΠΥ)

Γ) Στο Πρόγραμμα «Ψηφιακός Μετασχηματισμός» δικαιούχοι δράσεων Τεχνικής Βοήθειας είναι οι κάτωθι:

- Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών

Δ) Στο Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» δικαιούχοι δράσεων Τεχνικής Βοήθειας είναι οι κάτωθι:

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας

Ε) Στο Πρόγραμμα «Πολιτική Προστασία» δικαιούχοι δράσεων Τεχνικής Βοήθειας είναι οι κάτωθι:

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας

ΣΤ) Στο Πρόγραμμα «Μεταφορές» δικαιούχοι δράσεων Τεχνικής Βοήθειας είναι οι κάτωθι:

- Επιτελική Δομή ΕΣΠΑ Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών (ΕΔΥΜΕΤ/ΥΠΥΜΕ).
- Επιτελική Δομή Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής

4. Λοιποί φορείς, όπως αυτοί προσδιορίζονται από το έγγραφο εξειδίκευσης των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027 και ως εκ τούτου και στις προσκλήσεις για την υποβολή προτάσεων χρηματοδότησης.

5. Η ΜΟΔ Α.Ε. για δράσεις τεχνικής βοήθειας των Τομεακών και Περιφερειακών Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, του Προγράμματος Αλιείας, Υδατοκαλλιέργειας και Θάλασσας 2021-2027 (ΠΑΛΥΘ) και του Στρατηγικού Σχεδίου της ΚΑΠ 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027).

6. Στο ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 ασκούν καθήκοντα δικαιούχου δράσεων Τεχνικής Βοήθειας οι Ειδικές Υπηρεσίες Διαχείρισης και Εφαρμογής του ΣΣ ΚΑΠ και ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

7. Οι Ενδιάμεσοι Φορείς όπως ορίζονται στο άρθρο 13 του ν. 4914/2022 (Α' 61) δύνανται να διαχειρίζονται συγχρηματοδοτούμενες δράσεις τεχνικής βοήθειας, ή/και να υλοποιούν, ως δικαιούχοι, πρόγραμμα δράσεων τεχνικής βοήθειας του Προγράμματος, στο πλαίσιο του οποίου ασκούν καθήκοντα Ενδιάμεσου Φορέα και σύμφωνα με την απόφαση εκχώρησης.

Άρθρο 3

Πρόγραμμα δράσεων Τεχνικής Βοήθειας χρηματοδοτούμενων από εθνικούς πόρους (Υποπρόγραμμα Β')

1. Πρόγραμμα Δράσεων Τεχνικής Βοήθειας που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους (Υποπρόγραμμα Β') καταρτίζουν και εκτελούν οι Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων.

2. Δικαιούχοι στο πρόγραμμα δράσεων Τεχνικής Βοήθειας χρηματοδοτούμενων από εθνικούς πόρους είναι όλες οι αρχές, οι υπηρεσίες και οι δομές των παραγράφων 1α,1β, 2, 3 και 5 του άρθρου 5, της παραγράφου α) του άρθρου 6, και του άρθρου 23 του ν. 4914/2022 (Α' 61). Οι παραπάνω δικαιούχοι αντλούν πόρους Τεχνικής Βοήθειας από εθνικούς πόρους, από τις Διαχειριστικές Αρχές που διαχειρίζονται Υποπρόγραμμα Α'.

3. Οι δικαιούχοι του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» και η Αρχή Ελέγχου καταρτίζουν και υποβάλλουν ετησίως προς έγκριση στην ΕΥΔ ΤεΒο το Υποπρόγραμμα Β', το οποίο εγκρίνεται από τον αρμόδιο για θέματα ΕΣΠΑ Υπουργό. Μετά την έγκρισή του, το πρόγραμμα εκτελείται από τον οικείο φορέα.

4. Τα προγράμματα δράσεων Τεχνικής Βοήθειας, που καταρτίζουν και εκτελούν οι Διαχειριστικές Αρχές των Προγραμμάτων και χρηματοδοτούνται από Εθνικούς Πόρους (Υποπρόγραμμα Β), υποβάλλονται ετησίως μέσα στο πρώτο τρίμηνο του έτους αναφοράς στην ΕΥΔ ΤεΒο, από τον εκάστοτε αρμόδιο Προϊστάμενο της Υπηρεσίας, και εγκρίνονται από τον αρμόδιο για θέματα ΕΣΠΑ Υπουργό. Αίτημα τροποποίησης εντός του ίδιου έτους δύναται να υποβληθεί στην ΕΥΔ ΤεΒο με αντίστοιχη διαδικασία.

5. Πρόγραμμα δράσεων τεχνικής βοήθειας, που χρηματοδοτείται από εθνικούς πόρους (Υποπρόγραμμα Β') μπορεί να καταρτιστεί μέχρι και το κλείσιμο των Προγραμμάτων, προκειμένου να εξασφαλιστεί η απαραίτητη υποστήριξη των παρεμβάσεων.

6. Τα στοιχεία που συνοδεύουν την πρόταση για τα προγράμματα δράσεων τεχνικής βοήθειας του Υποπρογράμματος Β' είναι τα ακόλουθα:

α. Ο ετήσιος προϋπολογισμός του προγράμματος, σύμφωνα με το υπόδειγμα των επισυναπτόμενων πινάκων.

β. Η αιτιολογική έκθεση σκοπιμότητας για κάθε κατηγορία δράσης.

γ. Ο απολογιστικός πίνακας του προηγούμενου έτους της υποβολής, σύμφωνα με το υπόδειγμα του επισυναπτόμενου στην παρούσα πίνακα.

Σε κάθε περίπτωση τροποποίησης του εγκεκριμένου Προγράμματος δράσεων Τεχνικής Βοήθειας Υποπρογράμματος Β' υποβάλλονται τα κάτωθι:

α. Αιτιολογική Έκθεση σκοπιμότητας, η οποία περιλαμβάνει τους λόγους της αιτούμενης τροποποίησης.

β. Απολογιστικοί πίνακες πεπραγμένων του τρέχοντος έτους, έως και το χρόνο αίτησης.

Άρθρο 4

Υποβολή, έγκριση και χρηματοδότηση δράσεων τεχνικής βοήθειας από το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.)

Η ένταξη των δράσεων τεχνικής βοήθειας στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (Π.Δ.Ε.), που έπεται της έγκρισης του προγράμματος, ακολουθεί την εξής διαδικασία:

I. Όσον αφορά στις συγχρηματοδοτούμενες από τα Ταμεία (Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1060) δράσεις Τεχνικής Βοήθειας, η απόφαση ένταξης στο Πρόγραμμα αποτελεί αυτοδίκαιη πρόταση εγγραφής στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Π.Δ.Ε. σύμφωνα με τα εφαρμοζόμενα στο ισχύον Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου.

II. Το έργο τεχνικής βοήθειας χρηματοδοτούμενο από εθνικούς πόρους, κάθε φορέα, μετά την έγκρισή του από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αποτελεί επαναλαμβανόμενο συνεχιζόμενο έργο του Π.Δ.Ε. και εντάσσεται σε ΣΑΕ/2 του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους.

Ο προϋπολογισμός του έργου στο Π.Δ.Ε., ανά έτος, ισούται με τις δαπάνες προηγούμενων ετών πλέον του εγκεκριμένου ετήσιου προϋπολογισμού του προγράμματος τεχνικής βοήθειας. Ως έργο (πράξη) θεωρείται το σύνολο των δράσεων που περιλαμβάνεται στο Υποπρόγραμμα Β' και αναλαμβάνει ένας φορέας εκτέλεσης (ένα διακριτό ενάριθμο έργο ανά φορέα εκτέλεσης του Υποπρογράμματος Β').

Συνεπώς οι προτάσεις του ετήσιου προγράμματος Τεχνικής Βοήθειας των Υπηρεσιών προς τις αρμόδιες υπηρεσίες για την κατάρτιση του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου ή της Περιφέρειας στην οποία υπάγονται, θα πρέπει να διαρθρώνονται ανά φορέα εκτέλεσης, με προϋπολογισμό το σύνολο του προϋπολογισμού των δράσεων, που ο φορέας αναλαμβάνει σύμφωνα με το εγκριθέν ετήσιο πρόγραμμα.

Σε ειδικές περιπτώσεις για λόγους αποτελεσματικότητας της παρακολούθησης, επιμέρους δράσεις του ίδιου φορέα εκτέλεσης μπορούν να προταθούν ως αυτοτελή έργα στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων.

ΜΕΡΟΣ Β'

Κατάρτιση, Λειτουργία και τήρηση Καταλόγου Προμηθευτών - Παρόχων Υπηρεσιών

Άρθρο 5

Πεδίο Εφαρμογής

Οι διατάξεις της παρούσας ρυθμίζουν τη διαδικασία κατάρτισης και τήρησης των καταλόγων προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών που αφορούν σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας, καθώς και τη λειτουργία του καταλόγου αναφορικά με τους όρους επιλογής των εγγεγραμμένων σε αυτούς προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών:

α) των Ειδικών Υπηρεσιών που αναφέρονται στο άρθρο 5 και των Διαχειριστικών Αρχών των άρθρων 12 παρ.1 , 15 και 16 και στο άρθρο 65 παρ. 19, 20, 21 και 24 του Ν. 4914/2022, οι οποίες καταρτίζουν και εκτελούν προγράμματα Τεχνικής Βοήθειας,

β) των Επιτελικών Δομών/Ενδιάμεσων Φορέων και λοιπών υπηρεσιών και φορέων, που ασκούν καθήκοντα δικαιούχου σε Ε.Π./Προγράμματα.

Άρθρο 6

Δημιουργία και τήρηση καταλόγου προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών

1. Κάθε Ειδική Υπηρεσία/Διαχειριστική Αρχή του Μέρους Α' της παρούσας δύναται για τις ανάγκες υλοποίησης δράσεων τεχνικής βοήθειας να καταρτίζει κατάλογο προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών. Ο κατάλογος καταρτίζεται και τηρείται, είτε ανά κατηγορίες επιλέξιμων δράσεων, όπως αποτυπώνονται στο Παράρτημα, είτε ενιαία περιλαμβάνοντας σε έναν κατάλογο όλες τις κατηγορίες επιλέξιμων δράσεων.

2. Για τους δικαιούχους του Ε.Π. «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» συγκροτείται ενιαίος κατάλογος προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών με πρωτοβουλία της Ε.Υ.Δ. ΤεΒο. Η Μ.Ο.Δ. Α.Ε. δύναται, επίσης, να καταρτίζει δικό της κατάλογο προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών.

3. Οι Επιτελικές Δομές/Ενδιάμεσοι Φορείς και οι υπόλοιποι Δικαιούχοι Δράσεων Τεχνικής Βοήθειας Προγραμμάτων δύναται, είτε να καταρτίζουν δικό τους κατάλογο προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών, είτε να χρησιμοποιούν τον κατάλογο του Προγράμματος από το οποίο αντλούν πόρους, όπως αναφέρεται στο άρθρο 2 της παρούσας. Στην τελευταία περίπτωση, για τη χρήση του καταλόγου αποστέλλεται σχετική επιστολή στην αρμόδια Ειδική Υπηρεσία/ Διαχειριστική Αρχή, με την οποία δηλώνεται η πρόθεση για χρήση του καταλόγου προμηθευτών και παρόχων υπηρεσιών της εν λόγω Ειδικής Υπηρεσίας/Διαχειριστικής Αρχής.

4. Για τη δημιουργία καταλόγου κατά τα ανωτέρω υπό 1-3, αναρτάται στο διαδικτυακό τόπο της Ειδικής Υπηρεσίας/Διαχειριστικής Αρχής ή εκείνου, ο οποίος από τους ανωτέρω αναφερόμενους στην παράγραφο 3, καταρτίζει κατάλογο, πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στο κατάλογο. Η πρόσκληση παραμένει ανοικτή για όλη τη διάρκεια της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, ώστε να μην υφίσταται χρονικός ή άλλος περιορισμός στη δυνατότητα των προμηθευτών και των παρόχων υπηρεσιών να εγγραφούν στους καταλόγους.

5. Η εγγραφή στον κατάλογο πιστοποιείται με βεβαίωση, η οποία εκδίδεται από τον Προϊστάμενο της Ειδικής Υπηρεσίας/Διαχειριστικής Αρχής/Προγράμματος ή στην περίπτωση άλλων δικαιούχων από το αρμόδιο, σύμφωνα με το θεσμικό τους πλαίσιο, όργανο. Σε περίπτωση υποχρεωτικής επικαιροποίησης των στοιχείων του εγγεγραμμένου προμηθευτή ή παρόχου υπηρεσιών, εκδίδεται εκ νέου βεβαίωση, ως ανωτέρω, η οποία ακολουθεί τις μεταβολές των στοιχείων στα οποία βασίζεται η εγγραφή. Η εγγραφή στον Κατάλογο συνιστά απόδειξη πλήρωσης των κριτηρίων συμμετοχής, τεχνικής/επαγγελματικής ικανότητας και οικονομικής/χρηματοοικονομικής επάρκειας για την ανάληψη συγκεκριμένης κατηγορίας έργων.

6. Τα φυσικά/νομικά πρόσωπα που πληρούν τις προϋποθέσεις εγγραφής στον κατάλογο, δυνάμει της πρόσκλησης, θα δύνανται να εκδηλώσουν το ενδιαφέρον τους για συγκεκριμένη/ες κατηγορία/ες δράσεων υποβάλλοντας σχετική τυποποιημένη αίτηση, η οποία επισυνάπτεται στην πρόσκληση, καθώς και τα στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 7 της παρούσας. Διευκρινίζεται ότι ένα φυσικό/νομικό πρόσωπο δύναται να εγγραφεί σε περισσότερους του ενός καταλόγους.

7. Τα φυσικά/νομικά πρόσωπα που συμμετέχουν στον κατάλογο προμηθευτών/παρόχων υπηρεσιών δράσεων Τεχνικής Βοήθειας υποχρεούνται, χωρίς προηγούμενο αίτημα της υπηρεσίας που διατηρεί τον κατάλογο, τον Δεκέμβριο του έτους 2026, να υποβάλουν επικαιροποιημένα τα στοιχεία τους στην αρμόδια υπηρεσία, που διατηρεί τον κατάλογο. Σε διαφορετική περίπτωση θα διαγράφονται από τον κατάλογο εκείνο, για τον οποίο δεν προέβησαν στην διαδικασία επικαιροποίησης. Η εν λόγω διαγραφή δεν αφαιρεί το δικαίωμά τους να εγγραφούν εκ νέου στον κατάλογο, ακολουθώντας όμως την αρχική διαδικασία εγγραφής.

8. Η επικαιροποίηση θα πραγματοποιείται με την υποβολή νέου ΕΕΕΣ του οικονομικού φορέα, το οποίο θα αποστέλλεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου ψηφιακά υπογεγραμμένο ή μέσω ταχυδρομείου στην αρμόδια υπηρεσία που διατηρεί τον κατάλογο. Το νέο ΕΕΕΣ θα περιέχει εκ νέου όλα τα στοιχεία του άρθρου 7.

9. Σε περίπτωση που επέλθει αλλαγή των στοιχείων του άρθρου 7 του οικονομικού φορέα πριν το πέρας του χρονικού οροσήμου ως ανωτέρω ορίζεται, θα πρέπει να γνωστοποιείται στην αρμόδια υπηρεσία που διατηρεί τον κατάλογο, εντός προθεσμίας ενός (1) μηνός από την επέλευση της αλλαγής. Σε διαφορετική περίπτωση θα διαγράφεται από τον κατάλογο.

10. Οι δικαιούχοι δράσεων τεχνικής βοήθειας της παρούσας διατηρούν το δικαίωμα να κάνουν χρήση των καταλόγων οι οποίοι έχουν ήδη συγκροτηθεί, δυνάμει της υπουργικής απόφασης 23451/ΕΥΣΣΑ 493/17 (Β' 677).

Άρθρο 7

Διαδικασία εγγραφής στον κατάλογο - Περιεχόμενο Πρόσκλησης

1. Για την εγγραφή στον κατάλογο οι ενδιαφερόμενοι, οφείλουν κατ' ελάχιστον να προσκομίσουν τα ακόλουθα στοιχεία:

I. Την επωνυμία, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας, την εκπροσώπηση στις περιπτώσεις νομικών προσώπων, το αντικείμενο δραστηριοποίησης των ενδιαφερομένων, το οποίο θα πρέπει να είναι συναφές με το αντικείμενο των συμβάσεων/δράσεων Τεχνικής Βοήθειας, κατά τα οριζόμενα στο παράρτημα της παρούσας, με αναφορά σε CPV στο πρώτο δεκαδικό.

II. Στοιχεία σχετικά με την προσωπική κατάσταση του ενδιαφερόμενου φυσικού / νομικού προσώπου και ειδικότερα αναφορικά με:

- τη μη ύπαρξη τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για συμμετοχή σε εγκληματική οργάνωση, δωροδοκία, απάτη, τρομοκρατικά εγκλήματα ή εγκλήματα συνδεόμενα με τρομοκρατικές δραστηριότητες, νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες, παιδική εργασία και άλλες μορφές εμπορίας ανθρώπων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 73 παρ. 1 του ν. 4412/2016.

- την εκπλήρωση των ασφαλιστικών και των φορολογικών υποχρεώσεων του υποψηφίου, τόσο κατά το δίκαιο του τόπου εγκατάστασης, όσο και κατά το ελληνικό δίκαιο, σύμφωνα με το άρθρο 73 παρ. 2 περ. α και β του ν. 4412/2016.

III. Η πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την εγγραφή στον κατάλογο δύναται να περιλαμβάνει και στοιχεία που αφορούν στους λόγους αποκλεισμού του άρθρου 73 παρ. 4 του ν. 4412/2016 και ειδικότερα για:

- τη μη ύπαρξη σοβαρής ή επαναλαμβανόμενης πλημμέλειας κατά την εκτέλεση ουσιώδους απαίτησης στο πλαίσιο προηγούμενης δημόσιας σύμβασης που είχε ως αποτέλεσμα την πρόωρη καταγγελία της προηγούμενης σύμβασης, αποζημιώσεις ή άλλες παρόμοιες κυρώσεις,

- την μη αθέτηση των ισχυουσών υποχρεώσεων που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 18 του ν. 4412/ 2016,

- το ότι δεν τελεί υπό πτώχευση ή δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία εξυγίανσης ή ειδικής εκκαθάρισης ή δεν τελεί υπό αναγκαστική διαχείριση από εκκαθαριστή ή από το Δικαστήριο ή δεν έχει υπαχθεί σε διαδικασία πτωχευτικού συμβιβασμού ή δεν έχει αναστείλει τις επιχειρηματικές του δραστηριότητες ή δε βρίσκεται σε οποιαδήποτε ανάλογη κατάσταση προκύπτουσα από παρόμοια διαδικασία, προβλεπόμενη σε εθνικές διατάξεις νόμου,

- τη μη ύπαρξη επαρκώς εύλογων ενδείξεων ότι συνήψε συμφωνίες με στόχο τη στρέβλωση του ανταγωνισμού,

- την δυνατότητα αποτελεσματικής θεραπείας με άλλα, λιγότερο παρεμβατικά μέσα, μιας κατάστασης σύγκρουσης συμφερόντων, κατά την έννοια του άρθρου 24 του ν. 4412/2016,

- την δυνατότητα θεραπείας, με άλλα λιγότερο παρεμβατικά μέσα, μιας κατάστασης στρέβλωσης του ανταγωνισμού κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 48 του ν. 4412/2016,

- το ότι δεν έχει κριθεί ένοχος σοβαρών ψευδών δηλώσεων κατά την παροχή των πληροφοριών που απαιτούνται για την εξακρίβωση της απουσίας των λόγων αποκλεισμού ή την πλήρωση των κριτηρίων επιλογής, ότι δεν έχει αποκρύψει τις πληροφορίες αυτές ή είναι σε θέση να προσκομίσει τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατ' εφαρμογή του άρθρου 79 του ν. 4412/2016,

- το ότι δεν επιχειρεί να επηρεάσει με αθέμιτο τρόπο τη διαδικασία λήψης αποφάσεων της Αναθέτουσας Αρχής, να αποκτήσει εμπιστευτικές πληροφορίες που ενδέχεται να αποφέρουν αθέμιτο πλεονέκτημα στη διαδικασία σύναψης σύμβασης ή να παράσχει εξ' αμελείας παραπλανητικές πληροφορίες που ενδέχεται να επηρεάσουν ουσιωδώς τις αποφάσεις που αφορούν στον αποκλεισμό, στην επιλογή ή στην ανάθεση,

- τη μη διάπραξη σοβαρού επαγγελματικού παραπτώματος, το οποίο θέτει εν αμφιβόλω την ακεραιότητα του ως οικονομικού φορέα.

IV. Στοιχεία σχετικά με την άσκηση της επαγγελματικής δραστηριότητας του ενδιαφερόμενου φυσικού / νομικού προσώπου, τα οποία προσδιορίζονται στο κείμενο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εγγραφή στον κατάλογο και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 75 του ν. 4412/2016.

V. Στοιχεία σχετικά με τις τεχνικές ή/και επαγγελματικές ικανότητες του ενδιαφερόμενου φυσικού / νομικού προσώπου τα οποία προσδιορίζονται στο κείμενο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εγγραφή στον κατάλογο και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 75 του ν. 4412/2016.

Ενδεικτικά:

- την εμπειρία στην υλοποίηση έργων των κατά περίπτωση δράσεων τεχνικής βοήθειας,

- το απασχολούμενο προσωπικό (αριθμός, εξειδίκευση κ.α.).

- την τήρηση προτύπων διασφάλισης ποιότητας, τα οποία προσδιορίζονται στο κείμενο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

VI. Στοιχεία σχετικά με την οικονομική ή/και χρηματοοικονομική επάρκεια του ενδιαφερόμενου φυσικού / νομικού προσώπου τα οποία προσδιορίζονται στο κείμενο της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος για εγγραφή στον κατάλογο και σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 75 του ν. 4412/2016:

- το ύψος του κύκλου εργασιών ανά έτος.

Για όλα τα ανωτέρω, υποβάλλεται υπεύθυνη δήλωση προσαρμοσμένη καταλλήλως για την εφαρμογή της παρούσας υπουργικής απόφασης στο Ευρωπαϊκό Ενιαίο Έγγραφο Σύμβασης (ΕΕΕΣ) του άρθρου 79 του ν. 4412/2016 και τη συνοδευτική υπεύθυνη δήλωση, με την οποία ο οικονομικός φορέας δύναται να διευκρινίζει τις πληροφορίες που παρέχει με το ΕΕΕΣ σύμφωνα με την παρ. 9 του ίδιου άρθρου αντί της υποβολής των σχετικών δικαιολογητικών που τα επιβεβαιώνουν.

Στην περίπτωση αυτή, τα δικαιολογητικά και τα αποδεικτικά μέσα, τα οποία θα είναι σύμφωνα με το άρθρο 80 του ν. 4412/2016 θα περιγράφονται αναλυτικά στις Προσκήσεις Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του άρθρου 8 παρ. 2 και 3 της παρούσας και πρέπει να ζητούνται πριν την υπογραφή της ανάθεσης ή την υπογραφή της σύμβασης.

Σημειώνεται ότι, η υπεύθυνη δήλωση αφορά σε κάθε περίπτωση ανεξαρτήτως τυχόν ειδικότερης πληρεξουσιότητας, α) τους ομόρρυθμους εταίρους και διαχειριστές Ο.Ε. και Ε.Ε.

β) διαχειριστές Ε.Π.Ε./Ι.Κ.Ε. γ) Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο Α.Ε. καθώς και όλων των μελών του Δ.Σ. αυτής δ) τους νόμιμους εκπροσώπους κάθε άλλου νομικού προσώπου.

Άρθρο 8

Διαδικασίες ανάθεσης δημόσιας σύμβασης μέσω καταλόγου και κανόνες δημοσιότητας

1. Οι διαδικασίες ανάθεσης μέσω καταλόγου του παρόντος άρθρου αφορούν σε συμβάσεις, με εκτιμώμενη αξία έως εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ και σε δράσεις τεχνικής βοήθειας κατά τις διατάξεις του Μέρους Α', όπως εξειδικεύονται κάθε φορά στο παράρτημα της παρούσας.

2. Για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας έως εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, οι διαδικασίες ανάθεσης συμβάσεων, μέσω καταλόγου διενεργούνται σύμφωνα με τα οριζόμενα άρθρο 119 παρ. 2 & 7 του Ν. 4412/2016 και η προθεσμία υποβολής προσφορών δεν μπορεί να υπολείπεται των δέκα (10) ημερών.

3. Για συμβάσεις εκτιμώμενης αξίας άνω των εξήντα χιλιάδων (60.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, έως και εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, μη συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ, οι διαδικασίες ανάθεσης διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 119 παρ. 3 & 7 του Ν. 4412/2016. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία υποβολής προσφορών δεν μπορεί να υπολείπεται των δέκα (10) ημερών.

4. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ανάλογα με το ακολουθούμενο κριτήριο ανάθεσης, αναφέρονται με σαφήνεια όλα τα απαραίτητα στοιχεία σχετικά με την οικονομική ή/και τεχνική προσφορά, καθώς και τα ειδικότερα κριτήρια αξιολόγησής τους.

5. Δεν επιτρέπεται η ανάθεση μέσω καταλόγου, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 2 και 3 του παρόντος άρθρου, στον ίδιο προμηθευτή ή πάροχο υπηρεσιών συμβάσεων συνολικού προϋπολογισμού μεγαλύτερου ή ίσου με τα εκάστοτε αναφερόμενα κατώτατα όρια, όπως αυτά ορίζονται από το ενωσιακό δίκαιο, εντός του ίδιου οικονομικού έτους, ανά αναθέτουσα αρχή, ανεξάρτητα από την πηγή χρηματοδότησης.

6. Οι διαδικασίες ανάθεσης που αναφέρονται στο παρόν άρθρο δεν αναιρούν τις υποχρεώσεις των Αναθετουσών Αρχών σχετικά με την καταχώριση των αναγκαίων στοιχείων στο Κ.Η.Μ.Δ.Η.Σ, στο ΕΣΗΔΗΣ και στη Διαύγεια.

Άρθρο 9

Εκ των υστέρων δημοσιότητα

Για το σύνολο των συμβάσεων, που ανατίθενται μέσω καταλόγου, ανεξαρτήτως ποσού και εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας οι αναθέτουσες αρχές οφείλουν να αναρτούν στην ιστοσελίδα τους το αργότερο έως τις 28 Φεβρουαρίου εκάστου έτους, κατάλογο με τις αναθέσεις του παρελθόντος έτους, με προσδιορισμό του αντικειμένου, του ύψους της αμοιβής και των στοιχείων των αναδόχων των συμβάσεων.

Άρθρο 10

Ειδικές ρυθμίσεις

1. Τα οριζόμενα στην παρούσα έχουν εφαρμογή και στις δράσεις τεχνικής βοήθειας του ΕΟΧ, στην υποστήριξη του σημείου επαφής URBACT, του Στρατηγικού έργου υποστήριξης facility point της μακροπεριφερειακής στρατηγικής για την Αδριατική - Ιόνιο, του Εθνικού σημείου επαφής European Urban Initiative, του ESPON και του μηχανισμού Συνδέοντας την Ευρώπη (Connecting Europe Facility 2), οι οποίες μπορούν να πληρώνονται από εθνικούς πόρους και στη συνέχεια να δηλώνονται στα αρμόδια όργανα της ΕΕ με βάση τις επιλεξιμότητες του παραρτήματος. Ειδικά για τις προαναφερόμενες περιπτώσεις δύναται να γίνει χρήση όλων των κατηγοριών δράσεων τεχνικής βοήθειας, όπως προβλέπονται στο Παράρτημα της παρούσας υπουργικής απόφασης.
2. Τα οριζόμενα στην παρούσα έχουν εφαρμογή και στις δράσεις τεχνικής βοήθειας του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 έως το πέρας της λήξης παράτασης του εν λόγω Προγράμματος. Από την ενεργοποίηση της Τεχνικής Βοήθειας του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 έως και το πέρας της λήξης παράτασης του ΠΑΑ 2014-2020 θα υλοποιούνται ταυτόχρονα δράσεις τεχνικής βοήθειας και από τα δύο Προγράμματα.

Άρθρο 11

Τελικές ρυθμίσεις

1. Για ό, τι δεν προβλέπεται στην παρούσα απόφαση για την ανάθεση και υλοποίηση δημοσίων συμβάσεων δράσεων τεχνικής βοήθειας, ισχύει ο ν. 4412/2016 (Α'147) «Δημόσιες Συμβάσεις Έργων, Προμηθειών και Υπηρεσιών».
2. Όπου στο κείμενο της παρούσας γίνεται αναφορά σε δράσεις Τεχνικής Βοήθειας χρηματοδοτούμενες από εθνικούς πόρους (Υποπρόγραμμα Β'), νοούνται οι ενέργειες Τεχνικής Βοήθειας που χρηματοδοτούνται από εθνικούς πόρους του συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ.

Άρθρο 12

Έναρξη Ισχύος

Η παρούσα ισχύει από την δημοσίευσή της στο ΦΕΚ.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Οι δράσεις Τεχνικής Βοήθειας, συνίστανται ιδίως στα εξής:

A. Προμήθεια αγαθών

B. Παροχή υπηρεσιών

Γ. Προμήθειες και παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη λειτουργικών αναγκών

Δ. Παροχή υπηρεσιών στο πλαίσιο επιτροπών ή ομάδων εργασίας

Ειδικότερα:

ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ

A. ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

A.1 Εξοπλισμός Γραφείων

A.2 Η/Υ, περιφερειακά και λοιπός εξοπλισμός

A.3 Έντυπα, βιβλία κλπ

B. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

B.1 Αγορά λογισμικού, ανάπτυξη, εγκατάσταση, υποστήριξη, συντήρηση εξοπλισμού και λογισμικού

B.2 Εκπόνηση μελετών - εμπειρογνωμοσύνων - ερευνών

B.3 Υπηρεσίες συμβούλων

B.3.1 Σύμβουλοι

B.3.2 Ενδιάμεσοι φορείς

B.3.3 Λειτουργία Επιτελικών Φορέων και Υποστηρικτικών Δομών

B.4 Πληροφόρηση και Επικοινωνία

B.5 Αξιολόγηση

B.6 Έλεγχοι

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ

Γ.1 Οργάνωση εκδηλώσεων - συνεδριάσεων - συσκέψεων

Γ.2 Μίσθωση εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων

Γ.3 Γενικά έξοδα λειτουργίας

Γ.4 Έξοδα λειτουργίας και δημοσίων σχέσεων - λοιπά έξοδα φιλοξενίας Προϊσταμένων Αρχών των Ειδικών Υπηρεσιών

Γ.5 Εκπαίδευση του προσωπικού και συμμετοχή σε ημερίδες συνέδρια ή fora

Γ.6 Έξοδα μετακινήσεων εσωτερικού - εξωτερικού

Γ.7 Έξοδα δημοσιεύσεων - ανακοινώσεων

Δ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ - ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δ.1 Αμοιβή ομάδων εργασίας και επιτροπών

Δ.2 Αμοιβή ομάδων ελέγχου

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Α΄

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΔΡΑΣΕΩΝ

Όλα τα ποσά που αναφέρονται συμπεριλαμβάνουν ΦΠΑ

A. ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

A.1. Εξοπλισμός Γραφείων

Περιλαμβάνεται η προμήθεια εξοπλισμού γραφείου (έπιπλα, βιβλιοθήκες, συσκευές κλιματισμού, κλπ).

Η κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη μόνο για τη ΜΟΔ Α.Ε. ως Δικαιούχο του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΠΤΒΥΔ).

Στην περίπτωση που υπάρχει έγγραφη δήλωση αδυναμίας κάλυψης των συγκεκριμένων αναγκών από τη ΜΟΔ Α.Ε., η εν λόγω κατηγορία είναι επιλέξιμη με ανώτατο όριο 10.000 €/έτος ανά δικαιούχο Τεχνικής Βοήθειας.

Για την ΕΥΔ Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥΔ ΤεΒο) και δεδομένου ότι καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για όλες τις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ και τις υποστηρίζει διοικητικά στο πλαίσιο αυτό, η ετήσια δαπάνη δεν μπορεί να ξεπερνά τα 55.000 €/έτος.

A.2. Η/Υ, περιφερειακά και λοιπός εξοπλισμός

Περιλαμβάνεται η προμήθεια /χρονομίσθωση (leasing) ηλεκτρονικών υπολογιστών και η εγκατάστασή τους, συμπεριλαμβανομένων των βασικών λογισμικών και λογισμικών αυτοματισμού γραφείου, περιφερειακών (εκτυπωτών, σκάνερ κ.λπ.), φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων, τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (τηλεφωνικό κέντρο, συσκευές κλπ), μηχανών γραφείου και φορητών μηχανών εξοπλισμού γραφείου (μηχανές βιβλιοδεσίας κλπ), εργαστηριακού εξοπλισμού. Η κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη μόνο για τη ΜΟΔ Α.Ε. ως Δικαιούχο του Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΠΤΒΥΔ).

Στην περίπτωση που υπάρχει έγγραφη δήλωση αδυναμίας κάλυψης των συγκεκριμένων αναγκών από τη ΜΟΔ Α.Ε., η εν λόγω κατηγορία είναι επιλέξιμη με ανώτατο όριο 15.000 €/έτος ανά δικαιούχο Τεχνικής Βοήθειας.

Για την ΕΥΔ ΤεΒο και δεδομένου ότι καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για όλες τις Ειδικές Υπηρεσίες της Ε.Α.Σ. και τις υποστηρίζει διοικητικά στο πλαίσιο αυτό, η ετήσια δαπάνη δεν μπορεί να ξεπερνά τα 91.000 €/έτος.

Από το συνολικό ποσό της κατηγορίας δύναται να διατεθεί καθ' όλη την Προγραμματική Περίοδο συνολικό ποσό έως 15.000 € για την αγορά φορητών ηλεκτρονικών υπολογιστών. Επισημαίνεται ότι για την ΕΥΔ ΤεΒο το συνολικό ποσό για την αγορά φορητών υπολογιστών δεν μπορεί να ξεπερνά τα 30.000 €.

Επιπροσθέτως, η ΕΥΔ ΤεΒο καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών της Υποδιεύθυνσης Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ) της Ειδικής Υπηρεσίας Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ). Λόγω του κομβικού της ρόλου στην ηλεκτρονική παρακολούθηση της υλοποίησης του ΕΣΠΑ, δικαιούται μέσω του ΠΤΒΥΔ, για τις αυξημένες ανάγκες προμήθειας, εγκατάστασης και λειτουργίας των εξυπηρετητών, ενεργών και παθητικών στοιχείων δικτύου και εξοπλισμού πληροφορικής και επικοινωνιών, του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος (ΟΠΣ), καθώς και λοιπού εξοπλισμού για την υποστήριξη της λειτουργίας των Κέντρων Δεδομένων, κατόπιν έγγραφης δήλωσης αδυναμίας από τη ΜΟΔ Α.Ε. κάλυψης των συγκεκριμένων αναγκών, κατ' αποκοπή επιπλέον ποσό 200.000 €, το οποίο μπορεί να διπλασιασθεί μέχρι το τέλος της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, εφόσον οι ανάγκες των ΕΥ του ΕΣΠΑ και της Αρχής Πιστοποίησης, το απαιτούν.

Για τους δικαιούχους του ΠΤΒΥΔ, καθώς και όλους τους δικαιούχους των Προγραμμάτων, η προμήθεια δύναται να γίνει σε μία ή περισσότερες αναθέσεις, υπό τον όρο να μην υπερβεί το συνολικό ποσό μέχρι το τέλος της περιόδου (31.12.2029).

Ειδικότερα για το ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 το ανώτατο όριο διαμορφώνεται σε 60.000 €/έτος, με τους όρους που τέθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο.

Για τα Προγράμματα, τα οποία διαχειρίζεται η Ειδική Υπηρεσία INTERREG 2021 - 2027, δίδεται η δυνατότητα προμήθειας φορητών υπολογιστών, χωρίς να επιτρέπεται η υπέρβαση του συνολικού ανώτατου ορίου των 15.000 € της Ειδικής Υπηρεσίας INTERREG 2021 - 2027.

A.3. Έντυπα, βιβλία κλπ

Προμήθεια εγχειριδίων, βιβλίων και εντύπων, τα οποία είναι απαραίτητα για τη λειτουργία της υπηρεσίας στο πλαίσιο οργάνωσης της βιβλιοθήκης της και μέχρι του ποσού των 5.000 € ανά έτος και ανά δικαιούχο.

Για την ΕΥΔ ΤεΒο και δεδομένου ότι καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για όλες τις Ειδικές Υπηρεσίες της Ε.Α.Σ. και τις υποστηρίζει διοικητικά στο πλαίσιο αυτό, η ετήσια δαπάνη δεν μπορεί να ξεπερνά τα 30.000 €/έτος.

B. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

B.1. Αγορά λογισμικού, ανάπτυξη, εγκατάσταση, υποστήριξη, επισκευή και συντήρηση εξοπλισμού και λογισμικού.

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

α. Η ανάπτυξη, εγκατάσταση, υποστήριξη, συντήρηση πληροφοριακών συστημάτων και λογισμικού, το οποίο θα χρησιμοποιηθεί ή χρησιμοποιείται για την υλοποίηση του Προγράμματος και την εύρυθμη λειτουργία των φορέων του Μέρους Α' της παρούσης.

β. Η εγκατάσταση, υποστήριξη, συντήρηση και επισκευή εξοπλισμού γραφείων, Η/Υ, φορητών υπολογιστών και περιφερειακών, καθώς και λοιπού εξοπλισμού, που θα χρησιμοποιηθεί ή χρησιμοποιείται για την εύρυθμη λειτουργία των φορέων του Μέρους Α' της παρούσης.

γ. Η προμήθεια έτοιμων λογισμικών, που απαιτούνται για την καλύτερη παρακολούθηση των προγραμμάτων ή για την καλύτερη λειτουργία του δικαιούχου κατά την άσκηση των καθηκόντων του.

Β.2. Εκπόνηση μελετών - εμπειρογνωμοσυμών - ερευνών

Καλύπτονται οι δαπάνες για την εκπόνηση των μελετών - εμπειρογνωμοσυμών - ερευνών, που είναι αναγκαίες για την υλοποίηση των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ.

Όλες οι μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες - έρευνες πρέπει να έχουν σχέση με την υποστήριξη του σχεδιασμού, της εφαρμογής, της παρακολούθησης, της αναθεώρησης και του κλεισίματος του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων της προηγούμενης, της εν ισχύ και της επόμενης προγραμματικής περιόδου.

Ενδεικτικά αναφέρονται κατηγορίες μελετών - εμπειρογνωμοσυμών - ερευνών:

- Μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες κοινωνικοοικονομικής κατάστασης και επιπτώσεων τομέα ή περιφέρειας.

- Υποστηρικτικές μελέτες και έρευνες που είναι απαραίτητες για το σχεδιασμό έργου ή την παροχή υπηρεσίας, οι οποίες δεν έχουν, όμως, ως αντικείμενο τον ίδιο το σχεδιασμό του έργου ή την παροχή της υπηρεσίας, καθώς και επικαιροποίηση, συμπλήρωση ή τροποποίηση υφιστάμενων μελετών.

- Μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες εξειδίκευσης δράσεων του προγράμματος και επεξεργασίας μεθόδων αξιολόγησης, επιλογής και διαχείρισης ειδικών δράσεων.

- Μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες για τις διαμορφούμενες ανάγκες των Μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ).

- Μελέτες - εμπειρογνωμοσύνες σχετικά με την εκπαίδευση και την προσαρμογή του ανθρώπινου δυναμικού στην τεχνολογική, οικονομική και διαρθρωτική προσαρμογή. Αναλύσεις προσδιορισμού φυσικών δεικτών και επιπτώσεων.

- Επιχειρησιακά σχέδια, μελέτες αποτύπωσης, και μελέτες διοικητικής και οργανωτικής αναβάθμισης.

Δύναται επίσης να χρηματοδοτηθούν τεχνικές μελέτες (προκαταρκτικές, προμελέτες, οριστικές και εφαρμογής) για έργα που πρόκειται να ενταχθούν σε Πρόγραμμα της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου.

Είναι, επίσης, δυνατόν να χρηματοδοτηθούν τέτοιες μελέτες, προκειμένου να ωριμάσουν έργα που είναι επιλέξιμα και δύνανται να ενταχθούν σε Πρόγραμμα της επόμενης προγραμματικής περιόδου. Για τη χρηματοδότηση τεχνικών μελετών αυτής της παραγράφου απαιτείται η σύμφωνη γνώμη του Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ.

Κατ' εξαίρεση, δύνανται να χρηματοδοτούνται με πόρους της τεχνικής βοήθειας του Τομεακού Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» τεχνικές μελέτες και για έργα που προορίζονται για ένταξη σε Προγράμματα ΕΣΠΑ της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027 και αφορούν στην κάλυψη υποχρεώσεων της χώρας με βάση την Οδηγία 91/271/ΕΟΚ «Για την επεξεργασία και διάθεση των αστικών λυμάτων». Για την ένταξη των ανωτέρω μελετών απαιτείται η γνωμοδότηση της Τεχνικής Γραμματείας Λυμάτων, που έχει συσταθεί με την αρ. ΥΠΕΝ/ΔΔΥ/46628/6843/17.07.2018 (ΥΟΔΔ 421) απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Οικονομίας και Ανάπτυξης, Διοικητικής Ανασυγκρότησης και Περιβάλλοντος και Ενέργειας

B.3. Υπηρεσίες Συμβούλων

B.3.1. Σύμβουλοι

Καλύπτονται οι δαπάνες για την παροχή υπηρεσιών συμβούλου τεχνικής υποστήριξης σε φορείς του Μέρους Α' της παρούσης για θέματα, που έχουν σχέση με την υποστήριξη του σχεδιασμού, της εφαρμογής, της παρακολούθησης, της αναθεώρησης και του κλεισίματος του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων της προηγούμενης, της εν ισχύ και της επόμενης Προγραμματικής περιόδου και τα οποία εκ της φύσεως τους χρήζουν ειδικής αντιμετώπισης είτε ως προς την απαιτούμενη τεχνογνωσία είτε ως προς τους απαιτούμενους πόρους, που δεν είναι δυνατό να αντιμετωπισθούν από το υφιστάμενο προσωπικό σε συγκεκριμένη χρονική συγκυρία.

B.3.2. Ενδιάμεσοι Φορείς

Ως ενδιάμεσοι φορείς νοούνται δημόσιοι ή ιδιωτικοί φορείς, που έχουν οριστεί σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 13 του Ν. 4914/2022 (ΦΕΚ 61/τ.Α'). Στο πλαίσιο των καθηκόντων τους αποτελούν αντικείμενο της Τεχνικής Βοήθειας οι λειτουργικές δαπάνες ή και οι αμοιβές των παραπάνω ενδιάμεσων φορέων για τη διεκπεραίωση του έργου, που έχουν αναλάβει, σύμφωνα με τους ειδικότερους όρους της υπογεγραμμένης με το δημόσιο σύμβασης ή αντίστοιχης διοικητικής πράξης.

B.3.3. Λειτουργία Υποστηρικτικών Δομών

Περιλαμβάνονται δράσεις, που αφορούν στην υποστήριξη της διοικητικής οργάνωσης, στελέχωσης και λειτουργίας των υποστηρικτικών δομών του συστήματος διοίκησης και συντονισμού της υλοποίησης του συνόλου των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, ώστε ν' ανταπεξέλθουν απρόσκοπτα, αποτελεσματικά και αποδοτικά στις υποχρεώσεις τους.

B.4. Επικοινωνία (Δημοσιότητα και Προβολή)

Περιλαμβάνονται οι ενέργειες που προκύπτουν από την εξειδίκευση της εφαρμογής των απαιτήσεων πληροφόρησης και επικοινωνίας και προβολής όπως περιγράφεται στις διατάξεις (άρθρα 46-50, παρ. ΙΧ) του Κανονισμού (ΕΚ) 2021/1060. Για την παροχή των υπηρεσιών αυτών αναλαμβάνονται καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος

μέτρα επικοινωνίας. Αναλόγως με τις ανάγκες του Προγράμματος δύναται να προβλεφθεί η ανάθεση σχετικών δράσεων/δράσεων σε εξωτερικούς συμβούλους/Αναδόχους.

Ενδεικτικά αναφέρονται,

Εκπόνηση επικοινωνιακής στρατηγικής και επικοινωνιακού σχεδίου δράσης, εκπόνηση ερευνών, οργάνωση ημερίδων, σεμιναρίων, άλλων εκδηλώσεων, εκθέσεων προβολής, παραγωγή και αναπαραγωγή έντυπου και ηλεκτρονικού ενημερωτικού υλικού, παραγωγή διαφημιστικού υλικού (τηλεοπτικά - ραδιοφωνικά μηνύματα, διαφημιστικά αντικείμενα), προβολή στα Μέσα Μαζικής Ενημέρωσης, το διαδίκτυο και τα Μέσα Κοινωνικής Δικτύωσης (social media), ανάπτυξη - συντήρηση δικτυακών τόπων, δημιουργία - λειτουργία δομών πληροφόρησης (call-center, γραφείο πληροφόρησης, κινητές μονάδες κλπ).

B.5. Αξιολόγηση

Περιλαμβάνεται η παροχή υπηρεσιών συμβούλου ή συμβούλων αξιολόγησης για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση όλων των αξιολογήσεων, που πραγματοποιούν οι φορείς του Μέρους Α' της παρούσης, κατά τη διάρκεια εφαρμογής του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων ή για την προετοιμασία ενός νέου, καθώς και για το κλείσιμο του προηγούμενου.

Είναι επίσης επιλέξιμη και η αμοιβή Εμπειρογνομόνων - Αξιολογητών, ατομικά ή με τη μορφή Ομάδων Εργασίας, που επιλέχθηκαν από Μητρώο Αξιολογητών Δράσεων Κρατικών Ενισχύσεων, Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης Κρατικών Ενισχύσεων, ερευνητικών ή άλλων υποδομών, κλπ για να αξιολογήσουν προτάσεις, που θα ενταχθούν σε Πρόγραμμα, καθώς και τα έξοδα μετακίνησης και διαμονής τους.

Επιλέξιμη είναι επίσης και η αμοιβή των μελών του Ειδικού Μητρώου Αξιολογητών για την πραγματοποίηση των αξιολογήσεων των προτάσεων πράξεων (αιτήσεων χρηματοδότησης), που υποβάλλονται στο πλαίσιο των Προγραμμάτων INTERREG της Προγραμματικής Περιόδου 2021-2027, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην ΚΥΑ 44429/23 (Β' 3271).

B.6. Έλεγχοι

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται η διενέργεια ελέγχων από ελεγκτικές εταιρείες, ή φυσικά πρόσωπα εκεί όπου η υπηρεσία κρίνει αναγκαία την ανάθεση σε εξωτερικούς συνεργάτες. Στην παρούσα κατηγορία ενέργειας περιλαμβάνονται επίσης τα έξοδα επίδοσης με Δικαστικό Επιμελητή των Εκθέσεων ελέγχου.

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ

Γ.1. Οργάνωση εκδηλώσεων – συνεδριάσεων - συσκέψεων

Περιλαμβάνονται κάθε είδους δαπάνες προμήθειας ή/ και υπηρεσίας που συνδέονται με τις εκδηλώσεις, συνεδριάσεις οργάνων, συσκέψεις, τηλεδιασκέψεις. Ενδεικτικά αναφέρονται οι βραχυχρόνιες μισθώσεις αιθουσών, η παροχή γευμάτων, φωτοτυπίες, μεταφράσεις, διερμηνείες, μαγνητοφώνηση, απομαγνητοφώνηση συναντήσεων, βιντεοσκοπήση, μεταφορά συμμετεχόντων με μισθωμένο μεταφορικό μέσο κάθε είδους, τα έξοδα συμμετεχόντων,

προσκεκλημένων και εισηγητών (έξοδα μετακίνησης, διαμονής και φιλοξενίας, αποζημίωση) κ.λπ.

Οι συνεδριάσεις, εκδηλώσεις, συσκέψεις αυτές αφορούν σε θέματα ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων και του ΣΣ ΚΑΠ 2023 -2027 και του ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027. Στην παρούσα κατηγορία δράσεων περιλαμβάνονται και όλα τα έξοδα για την οργάνωση και την υποστήριξη των Επιτροπών Παρακολούθησης του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων και τα έξοδα για τη διεξαγωγή των συνεδριάσεών τους.

Γ.3. Γενικά Έξοδα Λειτουργίας των φορέων του Μέρους Α' της παρούσης

Καλύπτονται τα κάτωθι:

- δαπάνες για υπηρεσίες καθαριότητας και φύλαξης των χώρων στέγασης, καθώς και των κοινοχρήστων χώρων, με την προϋπόθεση ότι οι χώροι ευρίσκονται εκτός της έδρας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας στην οποία υπάγονται. Εφόσον συστεγάζονται οι δαπάνες καθαριότητας επιτρέπονται μόνο για τους χώρους, που καταλαμβάνουν οι ανωτέρω υπηρεσίες,
- δαπάνες φωτοαντιγράφησης, δαπάνες σάρωσης εγγράφων, καθώς και δαπάνες ταχυδρομικών ή ταχυμεταφορών και δαπάνες δικαστικών επιμελητών. Στο βαθμό που απαιτείται για την υλοποίηση κάποιου Προγράμματος, καλύπτονται επίσης και τα έξοδα μεταφράσεων των παραπάνω, καθώς και όλων των μεταφράσεων που απαιτούνται για την υλοποίηση του Προγράμματος. Περιλαμβάνονται επίσης και τα έξοδα για συνδρομή σε έντυπα ή εφημερίδες, καθώς επίσης και τα έξοδα για εκτυπώσεις που αφορούν στο ΕΣΠΑ ή το Πρόγραμμα,
- δαπάνες για επισκευή και συντήρηση όλων των παγίων εγκαταστάσεων π.χ. ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων, ηλεκτρικού, τηλεφωνικού, υδρευτικού και αποχετευτικού δικτύου, φυσικού αερίου, κλιματιστικών μηχανημάτων, καθώς και λοιπού αναγκαίου εξοπλισμού, καθώς επίσης και οι δαπάνες για την επαναφορά των χώρων σε κατάσταση εργασίας μετά την επισκευή των παραπάνω βλαβών,
- δαπάνες σύνδεσης με το διαδίκτυο, τηλεπικοινωνιών, καθώς και δαπάνες σύνδεσης με τράπεζες πληροφοριών,
- δαπάνες για υπηρεσίες φυσικής ή ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης και φύλαξης αρχείων, καθώς και υπηρεσίες ψηφιοποίησης αρχείων.
  - δαπάνες για υπηρεσίες απολύμανσης των χώρων στέγασης καθώς και των κοινοχρήστων χώρων με την προϋπόθεση ότι οι χώροι ευρίσκονται εκτός της έδρας του υπουργείου ή της περιφέρειας στην οποία υπάγονται. Εφόσον συστεγάζονται επιτρέπεται μόνο για τους χώρους που καταλαμβάνουν οι ανωτέρω υπηρεσίες.

Σημειώνεται ότι τα τέλη και οι λογαριασμοί ηλεκτρικού, αποχετευτικού - υδρευτικού δικτύου, φυσικού αερίου, κοινοχρήστων (συμπεριλαμβανομένων και των εξόδων θέρμανσης) βαρύνουν τη ΜΟΔ Α.Ε. για τα κτίρια που έχει παραχωρήσει στις Ειδικές Υπηρεσίες, στις Επιτελικές Δομές, στις Διαχειριστικές Αρχές, στους Ενδιάμεσους Φορείς και στις Κοινές Γραμματείες των Προγραμμάτων Interreg 2021-2027.

- δαπάνες για προμήθειες και υπηρεσίες στο πλαίσιο της υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας, που συμβάλλουν στην καλύτερη και ομαλότερη λειτουργία των Υπηρεσιών του Ν. 4914/2022 και της ΚΥ της ΜΟΔ Α.Ε., σε περιπτώσεις έκτακτων συνθηκών για λόγους δημόσιας υγείας.

- προμήθεια ειδών ατομικής υγιεινής ή μέσου συλλογικής προστασίας (μάσκες, απολυμαντικά, κλπ),

- προμήθεια εξοπλισμού και λογισμικού (ηλεκτρονικών συσκευών και του απαραίτητου λογισμικού, πλην Η/Υ) για την επίτευξη της εξ αποστάσεως παροχής εργασίας των υπαλλήλων και την παροχή υπηρεσιών για την εγκατάσταση και λειτουργία τους,

- το κόστος για τη διενέργεια ιατρικών τεστ όποτε καταστεί αναγκαίο για την προστασία των εργαζομένων και της δημόσιας υγείας,

- λοιπά λειτουργικά έξοδα (τοποθέτηση πλεξιγκλάς, προμήθεια κάδων, νιπτήρων με αισθητήρες κλπ)».

Γ.5. Εκπαίδευση του Προσωπικού και Συμμετοχή σε Ημερίδες Συνέδρια ή Fora

Περιλαμβάνονται όλες οι απαραίτητες δαπάνες (μίσθωση αιθουσών, εξοπλισμού, κόστος εισηγήσεων, έξοδα μετακίνησης, διαμονής, αποζημίωσης των εισηγητών, συμμετεχόντων κλπ) για την οργάνωση σεμιναρίων για την κατάρτιση του προσωπικού στα αντικείμενα της αρμοδιότητάς τους και της εφαρμογής των κοινοτικών και εθνικών πολιτικών. Η οργάνωση της εκπαίδευσης θα πρέπει να πραγματοποιείται σε συνεργασία ή σε συνεννόηση με τη ΜΟΔ Α.Ε.

Περιλαμβάνονται επίσης οι δαπάνες για τη συμμετοχή του προσωπικού σε σεμινάρια, ημερίδες, συνέδρια και fora που διοργανώνονται από άλλους φορείς και για θέματα που έχουν σχέση με τις αρμοδιότητές τους. Δεν περιλαμβάνονται στην κατηγορία αυτή τα έξοδα μετακίνησης, διαμονής και εκτός έδρας αποζημίωσης, τα οποία και καλύπτονται από άλλη κατηγορία της παρούσης.

Γ.6. Έξοδα μετακινήσεων εσωτερικού - εξωτερικού Ε.Υ./Δ.Α./Ε.Φ./Επιτελικών δομών και λοιπών δικαιούχων Προγραμμάτων, καθώς και των Γενικών Διευθυντών της Ε.Α.Σ.

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μετακίνησης με οποιοδήποτε μέσο, διαμονής και εκτός έδρας αποζημίωσης των στελεχών, που μετακινούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ και των Προγραμμάτων σύμφωνα με την υπό στοιχεία 2/68332/ΔΕΠ 2016 ΚΥΑ «Ρυθμίσεις για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο δράσεων Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των ΠΑΑ και ΕΠΑΛΘ, του ΕΟΧ και του Μηχανισμού Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» (Β' 2943), όπως κάθε φορά ισχύει.

Η χρήση επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις:

1. που δεν υπάρχει εναλλακτικός τρόπος μετακίνησης, λόγω πχ απεργίας ΜΜΜ, πτήσης σε νυχτερινή ώρα που δεν κυκλοφορούν ΜΜΜ,
2. από 22:00 το βράδυ έως 08:00 το πρωί,
3. μη διαθεσιμότητα ΜΜΜ σε απομακρυσμένη περιοχή.

Ειδικά για τα Προγράμματα Interreg 2021 - 2027, επιτρέπεται επιπλέον η χρήση επιβατικών αυτοκινήτων δημόσιας χρήσης ειδικής μίσθωσης για μετακινήσεις στο εξωτερικό, όταν δεν

υπάρχουν άλλα μέσα μαζικής μεταφοράς για τον προορισμό ή όταν λόγω ειδικών συνθηκών δεν είναι δυνατή η χρήση μέσων μαζικής μεταφοράς ή όταν η χρήση αυτών είναι συμφερότερη από τη χρήση οποιουδήποτε άλλου μέσου μαζικής μεταφοράς.

Περιλαμβάνονται επίσης τα έξοδα αλλαγής πτήσης (με επαρκή αιτιολόγηση) και τα έξοδα για την ακύρωση μιας μετακίνησης, που πρέπει να καταβληθούν (έξοδα μετακίνησης και διαμονής).

Γ.7. Έξοδα δημοσιεύσεων - ανακοινώσεων

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες δημοσίευσης προσκλήσεων, προκηρύξεων διαγωνισμών ή διακηρύξεων.

Δ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ- ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δ.1. Αμοιβή ομάδων εργασίας και επιτροπών

Περιλαμβάνονται οι αμοιβές των ομάδων εργασίας ή και των επιτροπών που συγκροτούνται με βάση τις κείμενες διατάξεις.

Δ.2. Αμοιβή ομάδων ελέγχου

Περιλαμβάνονται οι αμοιβές των αξιολογητών και μελών συλλογικών οργάνων που συμμετέχουν σε διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου, παρακολούθησης και παραλαβής πράξεων που συγχρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014 - 2022 και του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής 2023-2027 σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 99 του ν. 5019/2023 (ΦΕΚ Α 27).

ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Β΄

ΕΤΗΣΙΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΔΡΑΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΩΝ ΑΠΟ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ (συγχρηματοδοτούμενου σκέλους του ΠΔΕ)

Όλα τα ποσά που αναφέροντα συμπεριλαμβάνουν ΦΠΑ

A. ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ

A. 1. Εξοπλισμός Γραφείων

Περιλαμβάνεται η προμήθεια εξοπλισμού γραφείου (έπιπλα, βιβλιοθήκες, συσκευές κλιματισμού, κλπ).

Η κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη μόνο για τη Αρχή Ελέγχου και με ανώτατο όριο 10.000€/έτος, εφόσον η ΜΟΔ Α.Ε. δηλώνει εγγράφως ότι δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της.

A.2. Η/Υ Περιφερειακά και λοιπός εξοπλισμός

Περιλαμβάνεται η προμήθεια /χρονομίσθωση (leasing) ηλεκτρονικών υπολογιστών και η εγκατάστασή τους συμπεριλαμβανομένων των βασικών λογισμικών και λογισμικών αυτοματισμού γραφείου, περιφερειακών (εκτυπωτών, σκάνερ κλπ), φωτοαντιγραφικών μηχανημάτων, τηλεπικοινωνιακού εξοπλισμού (τηλεφωνικό κέντρο, συσκευές κλπ), μηχανών γραφείου και φορητών μηχανών εξοπλισμού γραφείου (μηχανές βιβλιοδεσίας κλπ), εργαστηριακού εξοπλισμού.

Η κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη μόνο για την Αρχή Ελέγχου και με ανώτατο όριο 25.000€/έτος, εφόσον η ΜΟΔ Α.Ε. δηλώνει εγγράφως ότι δεν μπορεί να καλύψει τις ανάγκες της.

A.3. Έντυπα, βιβλία κλπ

Προμήθεια εγχειριδίων βιβλίων και εντύπων, τα οποία είναι απαραίτητα κατά τη λειτουργία της Υπηρεσίας στο πλαίσιο οργάνωσης της βιβλιοθήκης της και μέχρι του ποσού των 5.000 €/ανά έτος. Η κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη μόνο για την Αρχή Ελέγχου.

B. ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

B.1. Αγορά λογισμικού, ανάπτυξη, εγκατάσταση, υποστήριξη, συντήρηση εξοπλισμού και λογισμικού

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνονται:

α. Η ανάπτυξη, εγκατάσταση, υποστήριξη, συντήρηση πληροφοριακών συστημάτων και λογισμικού το οποίο θα χρησιμοποιηθεί για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής Ελέγχου.

β. Η εγκατάσταση, υποστήριξη και συντήρηση εξοπλισμού γραφείων, Η/Υ, φορητών υπολογιστών και περιφερειακών καθώς και λοιπού εξοπλισμού, που θα χρησιμοποιηθεί ή χρησιμοποιείται για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής Ελέγχου.

γ. Η προμήθεια έτοιμων λογισμικών, που απαιτούνται για την εύρυθμη λειτουργία της Αρχής Ελέγχου.

B.2. Εκπόνηση μελετών- εμπειρογνωμοσυιών - ερευνών

Η κατηγορία αφορά στην Αρχή Ελέγχου. Το περιεχόμενο είναι κατ' αναλογία των αναφερομένων στο Υποπρόγραμμα Α'.

Επίσης αφορά στη ΜΟΔ Α.Ε. για ενέργειες υποστήριξης δικαιούχων, που αφορούν σε δράσεις ΕΣΠΑ ή δράσεις σχετιζόμενες με τις προτεραιότητες και υποχρεώσεις έργων του ΕΣΠΑ.

B.3. Υπηρεσίες Συμβούλων

B.3.1. Σύμβουλοι

Η κατηγορία αφορά στην Αρχή Ελέγχου. Το περιεχόμενο είναι κατ' αναλογία των αναφερομένων στο Υποπρόγραμμα Α'.

Επίσης αφορά στη ΜΟΔ ΑΕ για ενέργειες υποστήριξης δικαιούχων, που αφορούν σε δράσεις ΕΣΠΑ ή δράσεις σχετιζόμενες με τις προτεραιότητες και υποχρεώσεις έργων του ΕΣΠΑ.

B.3.3. Λειτουργία Φορέων και Υποστηρικτικών Δομών

Περιλαμβάνονται δράσεις, που αφορούν στην υποστήριξη της διοικητικής οργάνωσης, στελέχωσης και λειτουργίας των φορέων και υποστηρικτικών δομών του συστήματος διοίκησης και συντονισμού της υλοποίησης του συνόλου των Προγραμμάτων της προγραμματικής περιόδου 2021-2027, ώστε να ανταπεξέλθουν απρόσκοπτα, αποτελεσματικά και αποδοτικά στις υποχρεώσεις τους.

Η παρούσα κατηγορία αφορά αποκλειστικά στη ΜΟΔ Α.Ε. και καλύπτει:

- μισθολογικές, λειτουργικές και λοιπές δαπάνες, συμπεριλαμβανομένης της καταβολής των ειδικών επιδομάτων και λοιπών πρόσθετων αμοιβών και παροχών των υπαλλήλων που προέρχονται από το Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο Τομέα και στελεχώνουν τις Ε.Υ. Interreg 2021-2027, των Επιτελικών Δομών ΕΣΠΑ Υπουργείου Εξωτερικών και Υπουργείου Δικαιοσύνης και της Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών καθώς και τις λειτουργικές δαπάνες των Κοινών Γραμματειών των Ε.Π. Ευρωπαϊκής Εδαφικής Συνεργασίας,

- μισθολογικές δαπάνες συμπεριλαμβανομένης της καταβολής των ειδικών επιδομάτων και λοιπών πρόσθετων αμοιβών και παροχών των υπαλλήλων που προέρχονται από το Δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο Τομέα και απασχολούνται παράλληλα με τα κύρια καθήκοντα τους σε έργα του ΤΑΑ που έχουν αναλάβει οι Ειδικές Υπηρεσίες και Επιτελικές δομές ΕΣΠΑ.

- ειδικές ή και άμεσες ενέργειες που απαιτούνται επιπροσθέτως της υφιστάμενης λειτουργίας που παρέχει η ΜΟΔ Α.Ε. για την ενίσχυση της επιστημονικής, τεχνικής και λειτουργικής

υποστήριξης της Κεντρικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ και στήριξης συστημάτων διοικητικής και λειτουργικής διαχείρισης των έργων της. Περιλαμβάνεται επίσης η υποστήριξη των έργων και των μελετών που αναλαμβάνει η Διεύθυνση Τεχνικής Υπηρεσίας της ΜΟΔ ΑΕ, μέσω παροχής υπηρεσιών τεχνικής φύσεως, ιδίως σε περιπτώσεις απομακρυσμένης πρόσβασης ή και έλλειψης συγκεκριμένης ειδικότητας, με σκοπό την επιτάχυνση της υλοποίησης έργων που εντάσσονται ή πρόκειται να ενταχθούν σε ΕΠ της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου/ή και στην επόμενη προγραμματική περίοδο και της ωρίμανσης δυνητικά επιλέξιμων έργων σε αυτή ή/ και την επόμενη προγραμματική περίοδο.

- τυχόν αναδρομικά ποσά που αφορούν στην Προγραμματική Περίοδο 2014-2020 και προκύπτουν από την διαχείριση και εκκαθάριση ειδικού επιδόματος, υπερωριακής αποζημίωσης, ανταμοιβής επίτευξης στόχων, επιδόματος εξομάλυνσης και λοιπών παροχών των στελεχών που προέρχεται από το δημόσιο και ευρύτερο δημόσιο τομέα και απασχολείται στις Ειδικές Υπηρεσίες του ν. 4314/2014 (Α' 265), ν. 4914/2022 και την Κεντρική Υπηρεσία της ΜΟΔ Α.Ε.

- η υπερωριακή αποζημίωση των υπαλλήλων της Γενικής Διεύθυνσης Δημοσίων Επενδύσεων της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Επενδύσεων και ΕΣΠΑ του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, που απασχολούνται στο Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Δημοσίων Επενδύσεων (ΟΠΣ-ΠΔΕ ή «e-pde») και με τα θέματα του συγχρηματοδοτούμενου ΠΔΕ.

B.6. Έλεγχοι

Στην κατηγορία αυτή περιλαμβάνεται η διενέργεια ελέγχων από ελεγκτικές εταιρείες, ή φυσικά πρόσωπα εκεί όπου η υπηρεσία κρίνει αναγκαία την ανάθεση σε εξωτερικούς συνεργάτες. Στην παρούσα κατηγορία ενέργειας περιλαμβάνονται επίσης τα έξοδα επίδοσης με Δικαστικό Επιμελητή των Εκθέσεων ελέγχου.

Η κατηγορία αυτή αφορά μόνο στην Αρχή Ελέγχου.

Γ. ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ

Γ.1. Οργάνωση εκδηλώσεων - συνεδριάσεων - σεμιναρίων - συσκέψεων

Περιλαμβάνονται κάθε είδους δαπάνες προμήθειας ή/ και υπηρεσίας που συνδέονται με τις εκδηλώσεις, συνεδριάσεις οργάνων, συσκέψεις, τηλεδιασκέψεις. Ενδεικτικά αναφέρονται οι βραχυχρόνιες μισθώσεις αιθουσών, οι αμοιβές εκπαιδευτών για την παροχή εκπαιδευτικού έργου, η παροχή γευμάτων, φωτοτυπίες, μεταφράσεις, διερμηνείες, μαγνητοφώνηση, απομαγνητοφώνηση συναντήσεων, βιντεοσκόπηση, μεταφορά συμμετεχόντων με μισθωμένο μεταφορικό μέσο κάθε είδους κλπ τα έξοδα προσκεκλημένων συμμετεχόντων και εισηγητών (έξοδα μετακίνησης, διαμονής και φιλοξενίας, αποζημίωση) κλπ.

Γ.2. Μίσθωση εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες βραχυχρόνιας μίσθωσης εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων, καθώς επίσης και των εξόδων προσωπικού που απαιτούνται για την χρήση του εξοπλισμού ή τη μεταφορά αντικειμένων από ή προς την έδρα του δικαιούχου ή εντός της έδρας του. Η

μίσθωση οποιουδήποτε είδους μεταφορικών μέσων για τη μεταφορά προσωπικού επιτρέπεται στις περιπτώσεις που η χρήση μέσου δημόσιας μεταφοράς δεν διευκολύνει την έγκαιρη και αποτελεσματική εκτέλεση του έργου και αφορά σε εργασία που εκτελείται για λογαριασμό του προγράμματος (π.χ. έλεγχοι, επιτόπιες επαληθεύσεις, επιτόπιες επιθεωρήσεις). Είναι δυνατή επίσης η μίσθωση μεταφορικού μέσου Δ.Χ. ή τουριστικού λεωφορείου για να χρησιμοποιηθεί για τις ανάγκες της Υπηρεσίας (μεταφορά προσωπικού, προσκεκλημένων κλπ) σε περιπτώσεις συσκέψεων εργασίας, συνεδριάσεων Επιτροπών, συνεδρίων, σεμιναρίων κλπ.

Η χρήση επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης (ταξί) επιτρέπεται μόνο στις περιπτώσεις :

1. που δεν υπάρχει εναλλακτικός τρόπος μετακίνησης, λόγω πχ απεργίας ΜΜΜ, πτήσης σε νυχτερινή ώρα που δεν κυκλοφορούν ΜΜΜ,
2. από 22:00 το βράδυ έως 08:00 το πρωί,
3. μη διαθεσιμότητα ΜΜΜ σε απομακρυσμένη περιοχή.

Η κατηγορία αφορά και στην Αρχή Ελέγχου.

Για τους λοιπούς δικαιούχους τεχνικής βοήθειας η εν λόγω κατηγορία δύναται να χρησιμοποιηθεί, όταν αποδεδειγμένα δεν θα μπορεί να εφαρμοστεί στο συγχρηματοδοτούμενο σκέλος.

Γ.3. Γενικά Έξοδα Λειτουργίας

Στην παρούσα κατηγορία περιλαμβάνονται:

- δαπάνες για υπηρεσίες φυσικής ή ηλεκτρονικής αρχειοθέτησης και φύλαξης αρχείων, καθώς και υπηρεσίες ψηφιοποίησης αρχείων,
- δαπάνες φύλαξης κτιρίων που στεγάζονται οι Ε.Υ., οι Επιτελικές Δομές και οι Δ.Α. εφόσον δεν συστεγάζονται με άλλες δημόσιες υπηρεσίες,
- υπηρεσίες ιατρού εργασίας και τεχνικού ασφαλείας σύμφωνα με τον Ν. 3850/2010 (Α' 84),
- δαπάνες χρήσης τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών από το προσωπικό των φορέων του Μέρους Α' της παρούσης. Δεν καλύπτεται η δαπάνη της κινητής τηλεφωνίας. Κατ' εξαίρεση καλύπτεται δαπάνη μέχρι 60 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) ανά μήνα των Γενικών Διευθυντών της ΕΑΣ, των Προϊσταμένων των Υπηρεσιών και των Προϊσταμένων Υποδιευθύνσεων του Μέρους Α' της παρούσης, καθώς και δαπάνη μέχρι 40 € (συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ) ανά μήνα των Προϊσταμένων όλων των Μονάδων των παραπάνω υπηρεσιών, για αγορά χρόνου κινητής τηλεφωνίας με χρήση κάρτας ή πληρωμής συμβολαίου στο όνομα του δικαιούχου μέχρι του ποσού που αναφέρεται ανωτέρω,
- δαπάνες αναλωσίμων υλικών γραφείου, όπως υλικά γραφικής ύλης, αναλώσιμων των ηλεκτρονικών υπολογιστών, εκτυπωτών και φωτοαντιγραφικών, μηχανών βιβλιοδεσίας, καθώς και όλων αυτών που είναι απαραίτητα για την εύρυθμη λειτουργία των φορέων του Μέρους Α' της παρούσης,
- δαπάνες για προμήθεια εξοπλισμού εστίασης. Περιλαμβάνονται μαχαιροπήρουνα, φλιτζάνια, ποτήρια, πιάτα, καφετιέρα, φούρνος μικροκυμάτων, καθώς επίσης και η αγορά ψυγείου, εφόσον αυτό δεν έχει αγορασθεί και εγκατασταθεί από τη Μ.Ο.Δ. Α.Ε. κατά τη

διαρρύθμιση των χώρων που εγκαταστάθηκαν οι φορείς του Μέρους Α΄ της παρούσης ή έχει απαξιωθεί από τη χρήση του. Η ετήσια δαπάνη δεν μπορεί να ξεπερνά τα 500 € ανά δικαιούχο.

Για την ΕΥΔ ΤεΒο και δεδομένου ότι, καταρτίζει και εκτελεί πρόγραμμα προμηθειών και υπηρεσιών για όλες τις Ειδικές Υπηρεσίες της ΕΑΣ και τις υποστηρίζει διοικητικά στο πλαίσιο αυτό, η ετήσια δαπάνη δεν μπορεί να ξεπερνά τα 5.000 €.

Για την ΕΥΔ ΣΣ ΚΑΠ δεδομένου ότι υποστηρίζει διοικητικά το προσωπικό τριών Υπηρεσιών, η ετήσια δαπάνη δεν μπορεί να ξεπερνά τα 2.000 €.

Η κατηγορία αφορά και στην Αρχή Ελέγχου.

- δαπάνες για προμήθεια αναλώσιμων υλικών για τη φιλοξενία επισκεπτών και προσκεκλημένων της Υπηρεσίας, που περιλαμβάνει μεταξύ των άλλων αγορά καφέ και αναψυκτικών, πόσιμο νερού, είδη ζαχαροπλαστικής-βουτήματα, σάντουιτς, χαρτοπετσέτες, πλαστικά ποτήρια-πιατάκια, καλαμάκια κλπ όπως επίσης και έξοδα κυλικείου. Η ετήσια δαπάνη δεν μπορεί να ξεπερνά τα 5.000 € ανά Υπηρεσία.

- δαπάνες για υπηρεσίες καθαριότητας των χώρων στέγασης, καθώς και των κοινοχρήστων χώρων με την προϋπόθεση ότι οι χώροι ευρίσκονται εκτός της έδρας του υπουργείου ή της περιφέρειας στην οποία υπάγονται. Εφόσον συστεγάζονται επιτρέπεται μόνο για τους χώρους που καταλαμβάνουν οι ανωτέρω υπηρεσίες. Η περίπτωση αυτή αφορά μόνο για την κάλυψη δαπανών των Υπηρεσιών της ΕΑΣ.

- δαπάνες για υπηρεσίες απολύμανσης των χώρων στέγασης, καθώς και των κοινοχρήστων χώρων με την προϋπόθεση ότι οι χώροι ευρίσκονται εκτός της έδρας του Υπουργείου ή της Περιφέρειας στην οποία υπάγονται. Εφόσον συστεγάζονται επιτρέπεται μόνο για τους χώρους που καταλαμβάνουν οι ανωτέρω υπηρεσίες.

- δαπάνες για προμήθειες και υπηρεσίες στο πλαίσιο της υγιεινής και ασφάλειας στο χώρο εργασίας που συμβάλλουν στην καλύτερη και ομαλότερη λειτουργία των Υπηρεσιών του Ν. 4914/2022, της ΚΥ της ΜΟΔ Α.Ε. και της Αρχής Ελέγχου, δεδομένων των έκτακτων συνθηκών για λόγους δημόσιας υγείας.

Ειδικότερα δαπάνες για:

- προμήθεια ειδών ατομικής υγιεινής ή μέσου συλλογικής προστασίας (μάσκες, απολυμαντικά, κλπ),

- το κόστος για τη διενέργεια ιατρικών τεστ όποτε καταστεί αναγκαίο για την προστασία των εργαζομένων και της δημόσιας υγείας,

- λοιπά λειτουργικά έξοδα (τοποθέτηση πλεξιγκλάς, προμήθεια κάδων, νιπτήρες με αισθητήρες κλπ)».

- δικαστικά έξοδα και δαπάνες που μπορεί να προκύψουν από την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων συγχρηματοδοτούμενων δράσεων Προγραμμάτων ΕΣΠΑ

Γ.4. Έξοδα λειτουργίας και δημοσίων σχέσεων των Προϊσταμένων Αρχών

Περιλαμβάνονται δαπάνες για λειτουργία και υπηρεσίες δημοσίων σχέσεων και εξόδων φιλοξενίας των Προϊσταμένων Αρχών των Υπηρεσιών, που επιβάλλονται από τους κανόνες εθιμοτυπίας και τους κανόνες διοίκησης και οργάνωσης.

Στην παρούσα κατηγορία περιλαμβάνονται επίσης έξοδα συμβούλων διοικητικής υποστήριξης των ΕΥ.

Γ.6. Δαπάνες μετακινήσεων εσωτερικού - εξωτερικού της Αρχής Ελέγχου, των Προϊστάμενων Αρχών, του προσωπικού τους και λοιπών προσώπων

Περιλαμβάνονται οι δαπάνες μετακίνησης των στελεχών και των λοιπών προσώπων που μετακινούνται στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των ΣΣ ΚΑΠ 2023 - 2027 και ΠΑΛΥΘ 2021 - 2027, καθώς και του ΕΟΧ. Η κατηγορία αφορά και στην Αρχή Ελέγχου.

Επιπροσθέτως, περιλαμβάνονται οι δαπάνες μετακίνησης των Αρχών που προΐστανται των Υπηρεσιών του Ν. 4914/2022 (Α' 61) (Υπουργός/Αναπληρωτής Υπουργός/ Υφυπουργός, Γενικός ή Ειδικός Γραμματέας Υπουργείου, Περιφερειάρχης, Γενικών Διευθυντών Ε.Α.Σ.), καθώς επίσης και οι δαπάνες μετακίνησης των οδηγών, των συνοδών ασφαλείας και των συνεργατών που στελεχώνουν τα ιδιαίτερα γραφεία ή/και τα γραφεία ενημέρωσης και επικοινωνίας των ανωτέρω αρχών.

Οι παραπάνω δαπάνες καλύπτονται μόνο στην περίπτωση που η μετακίνηση αφορά δραστηριότητες του ΕΣΠΑ.

Επίσης, μπορούν να καλυφθούν και οι δαπάνες μετακίνησης μελών επιτροπών ή ομάδων εργασίας που συστήνονται στο Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών με αντικείμενο σχετικό με το ΕΣΠΑ, εάν δεν καλύπτονται από άλλη κατηγορία της παρούσας απόφασης.

Οι ανωτέρω δαπάνες μετακίνησης περιλαμβάνουν τα έξοδα κίνησης, τα έξοδα διανυκτέρευσης και την ημερήσια αποζημίωση. Καλύπτονται, επίσης, και τα έξοδα κίνησης και διαμονής που πρέπει να καταβληθούν για την ακύρωση μιας μετακίνησης.

Για τις μετακινήσεις των προηγούμενων εδαφίων εφαρμόζονται οι διατάξεις της υπό στοιχεία 2/68332/ΔΕΠ 2016 ΚΥΑ «Ρυθμίσεις για τις μετακινήσεις στο πλαίσιο δράσεων Τεχνικής Βοήθειας του ΕΣΠΑ, συμπεριλαμβανομένων των ΠΑΑ και ΕΠΑΛΘ, του ΕΟΧ και του Μηχανισμού Διευκόλυνση Συνδέοντας την Ευρώπη» (Β' 2943) και της υποπαραγράφου Δ9 του άρθρου 2 του ν. 4336/2015 (Α' 94), όπως κάθε φορά ισχύει.

Η κατηγορία αυτή είναι επιλέξιμη στο Υποπρόγραμμα Β' και για όλα τα στελέχη μόνο όταν αιτιολογημένα προκύπτει ότι δεν επαρκούν οι αντίστοιχοι προβλεπόμενοι πόροι στις ίδιες ενέργειες του Υποπρογράμματος Α' και συνεπώς έχει εγκριθεί από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ετήσιος προϋπολογισμός στην κατηγορία.

Στην περίπτωση εκδηλώσεων που χρηματοδοτούνται από την τεχνική βοήθεια του ΕΟΧ, την υποστήριξη του σημείου επαφής URBACT, του Στρατηγικού έργου υποστήριξης facility point της μακροπεριφερειακής στρατηγικής για την Αδριατική - Ιόνιο, του Εθνικού σημείου επαφής European Urban Initiative, του ESPON και του μηχανισμού Συνδέοντας την Ευρώπη (Connecting Europe Facility 2), οι αντίστοιχες δαπάνες φιλοξενίας των προσκεκλημένων, συμμετεχόντων και εισηγητών καλύπτονται, μέχρι του ποσού της ημερήσιας αποζημίωσης

των στελεχών των Υπηρεσιών της Ε.Α.Σ. (με προσκόμιση των αντίστοιχων παραστατικών πληρωμής).

Δ. ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ- ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Δ.1. Αμοιβή ομάδων εργασίας και επιτροπών

Περιλαμβάνονται οι αμοιβές των ομάδων εργασίας ή και των επιτροπών που συγκροτούνται με βάση τις κείμενες διατάξεις.

Δ.2. Αμοιβή ομάδων ελέγχου

Περιλαμβάνονται οι αμοιβές των ομάδων ελέγχου, που προβλέπονται και συγκροτούνται με βάση τις κείμενες διατάξεις.

Ισχύει για την Αρχή Ελέγχου.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΔΕΙΓΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΥΠΟΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ Β' ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΒΟΗΘΕΙΑΣ				
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ :				
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ ΕΤΟΥΣ :				
	ΚΑΤΗΓΟΡΙΕΣ	ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΕΘΝΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ	ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΣ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ	ΠΛΗΡΩΜΕΣ ΕΩΣ 31/12 ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΟΥ ΕΤΟΥΣ
Β	ΠΑΡΟΧΗ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ	0,00	0,00	0,00
B.1	Ανάπτυξη, Εγκατάσταση, υποστήριξη, συντήρηση εξοπλισμού & λογισμικού			
B.2	Εκπόνηση μελετών - εμπειρογνωμοσυιών - ερευνών			
B.3	Υπηρεσίες συμβούλων	0,00		
B3.1	Σύμβουλοι			
B3.3	Λειτουργία Φορέων και Υποστηρικτικών Δομών			
Γ	ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΑ	0,00	0,00	0,00
Γ.1	Οργάνωση εκδηλώσεων - συνεδριάσεων - συσκέψεων			
Γ.2	Μίσθωση εξοπλισμού & μεταφορικών μέσων			
Γ.3	Γενικά έξοδα λειτουργίας			
Γ.4	Έξοδα λειτουργίας και δημοσίων σχέσεων - λοιπά έξοδα φιλοξενίας Προϊσταμένων Αρχών των ΕΥ			

Γ.6	Έξοδα μετακινήσεων εσωτερικού-εξωτερικού Προϊσταμένων Αρχών και λοιπού Προσωπικού			
Δ	ΕΠΙΤΡΟΠΕΣ -ΟΜΑΔΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ	0,00	0,00	0,00
Δ.1	Αμοιβή ομάδων εργασίας & επιτροπών			
Δ.2	Αμοιβή ομάδων ελέγχου (Αρχή Ελέγχου)			
	ΣΥΝΟΛΟ	0,00	0,00	0,00
	ΕΝΕΡΓΕΙΩΝ			
	ΥΠΟΠΡΟΓΡ. Β'			

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

[ΘΕΣΗ ΑΚΡΙΒΟΥΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟΥ]

Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εσωτερική Διανομή (ηλεκτρονικά)

Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών, Ν. Παπαθανάση

Γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, κ. Δ. Σκάλκου

Γραφείο Γενικής Διευθύντριας Θεσμικής & Επιχειρησιακής Υποστήριξης ΕΣΠΑ, κας Ζ. Γεωργοπούλου

Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Προγράμματος «Τεχνική Βοήθεια και Υποστήριξη Δικαιούχων» (ΕΥ ΤΕΒΟ)

Ειδική Υπηρεσία Θεσμικής Υποστήριξης και Πληροφοριακών Συστημάτων (ΕΥΘΥΠΣ)